Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVI., št. 204

Ljubljana, sreda 4. septembra 1935

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Ženeva v precepu

Morda se dosedaj svet Društva narodov še ni nikdar sestal v tako napetem in negotovem razpoloženju kakor se sestaja to pot. Evropa je bila doslej vajena, da so se konflikti nizali okrog vprašanja, kako urediti razmerje med Nemčijo in ostalimi državami, zdaj pa ima opravka s sporom na področju, kjer je bilo normalno, da so vladali najboljši odnošaji. Saj je bilo že naravnost tradicionalno računati s stanovitno alianso in najboljšim razmerjem med Italijo in Veliko Britanijo. Ti dobri odnošaji so tudi prinesli rimski diplomaciji marsikak uspeh ali ga ji vsaj bistveno olajšali. Zato se politična javnost ne more vživeti v položaj, da bi se mogel med Rimom in Londonom izcimiti dejanski konflikt; nekako fatalistično računa s tem, da se bo našel izhod iz zapletene situacije po potu, ki bo predstavljal kompromis.

Toda kljub temu je treba priznati, da so elementi spora taki, da se zdi pobotanje skoro nemogoče. Italija je vložila že dosedaj v akcijo toliko energije in materialnih žrtev, da gotovo nihče ne pričakuje, da bi se sedaj ustavila na pol pota. Na drugi strani pa se ji je Anglija postavila nasproti s toliko trdoglavostjo, da postaja umik tudi za njo čedalje težavnejši.

Kako je v načelnem pogledu z afero, o tem komaj morejo biti razlike v pojmovanju. Toda kakor po navadi tudi sedaj ne odloča toliko načelna stran, kakor vrsta drugih faktorjev, naziranj ter posebnih stališč in ozirov. Vsi ti elementi so že od nekdaj slabili Društvo narodov ter mu jemali ugled.

Velika Britanija se je to pot postavila na stališče, da je treba v abesinsko-italijanski aferi strogo aplicirati ženevske določbe, ki jih je treba izvajati zoper italijanski postopek. Toda Anglija ima pri tem krepke nasprotnike, ki ji očitajo, da se ni s tako vnemo potegnila za Kitajsko, ko ji je Japonska jemala Mandžurijo. Takrat je bila krivda očitna, ugotovila jo je posebna preiskovalna komisija, kar je imelo za posledico, da se je Japonska odstranila iz Ženeve. Vendar takrat Anglija ni predlagala sankcij, dasi bi jih bila logika ženevskih statutov zahtevala prav gotovo. Torej je realna politika takrat londonski vladi velevala postopati drugače, ji kazala pot v rešitev, ki je silno kompromitirala Društvo narodov ter mu škodovala v opasni meri. Zaradi precedenčnega primera je moralna pozicija Anglije v abesinskem vprašanju zelo oslabljena.

Drugi očitek na račun Anglije se tiče njene politike napram Nemčiji. Ko je Nemčija prekršila določbe mirovnih pogodb in Društva narodov s proglasom, da se oboroži na novo, London ni predlagal in zahteval sankcij, marveč se je kar na hitro, takorekoč čez noč usedla britanska diplomacija za zeleno mizo z nemškimi predstavitelji ter z njimi dogovorila ključ za oborožitev na morju. Tudi tu se je britanska vlada kratkomalo postavila na stališče realne politike, prepustila načela usodi ter se zadovoljila z manjšim zlom možnega kompromisa. Tudi ta očitek jako obremenjuje angleške postojanke, ko se naj konflikt koncentrira na načelno presojo. Eno kot drugo se navaja v pariških glosah k nastalemu sporu, a da se spretno porablja v rimskih polemikah, je seveda samo ob sebi umljivo.

Končno je silno kompromitiral vso zadevo še izbruh najnovejše afere, petrolejske afere, ki je na naravnost senzacionalen način pognala spor na ostrino. Ako angleško zunanje ministrstvo izjavlja, da za kupčijo ni vedelo, je to vsekakor tehtna izjava, ki ji je formalno težko priti blizu. Ali kljub temu ostane občutek negotovega. Zakaj pogodba je preveč bojna, je zares bomba, ki je vržena zoper Italijanske načrte v Abesiniji. Zunanjemu ministru moramo verjeti, da ni vedel za pogajanja odnosno pogodbo. Toda ostane nam dejstvo, da morajo biti na delu močne gospodarske sile, ki imajo največji interes, da Italija v Abesiniji ne uspe. Koncesija je petrolejski družbi podelila tudi rude in to ravno v onem pasu, ki spada v italijansko interesno sfero.

S temi silami, ki se naslanjajo očividno na močne finančne postojanke, se hitrokone ne bo lahko bosti, saj so v velikem finančnem svetu zapore in sankcije še bolj učinkovite in opasne kakor v političnem.

Poteza, ki jo izdaja petrolejska afera, tedaj ni majhna zadeva, dasi se zavija tajinstveno za kulise, kjer se skrivajo njeni iniciatorji. Ali se je zlahka odločil neguš za velike koncesije ali ne, je postranskega pomena, vsekakor pa kaže poteza velik koncept. Tako se zdi, kakor da bi diplomacija z borzo posegla skupaj v akcijo; igralci pa mečejo na mizo že prav velike karte in višek igre se bliža na moč nagl'o.

Ali bo ta višek dosežen že te dni v Ženevi? Komaj da se bo dala stvar še odložiti, dasi je diplomacija iznajdljiva ter najde zmerom še nova pota in sredstva za izmikanje. Neprizadetim je odločitev tem težja, ker gre za spor med dvema velesilama, ki sta stali ves povojni čas skupaj sredi evropske politike, med silami, ki imata močne postojanke v razporedbi evropske mirovne zgradbe. To otežuje odločitev pred vsem Franciji, ki ji veleva realna politika za vsako ceno preprečiti evropske konflikte in pritirati razvoj do kompromisa, pa naj velja, kar hoče. In od ostalih držav je velika večina enako orientirana; povsod je živa želja, da se najde izhod, ki ne bi napravil novih ran.

Eno pa je na žalost gotovo: Društvo narodov iz te afere ne more priti ojačeno. Ženeva se mora pripraviti, da jo bo ta konflikt silno oškodoval.

Kraljice Astride zadnja pot

Nad milijon ljudi je izkazalo včeraj zadnjo čast kraljici Astridi, katere truplo je bilo položeno k večnemu počitku poleg trupla tragično preminulega junaškega kralja Alberta

Bruselj, 3. septembra w. Ob milijonski udeležbi belgijskega naroda je nastopila danes mlada belgijska kraljica Astrida, ki je postala žrtev tragične avtomobilske nesreče, svojo poslednjo pot. Že včeraj so se začele zbirati v belgijski prestolnici nepregledne množice. Od blizu in daleč so prihajale deputacije, sleherna vas je poslala svoje odposlanstvo, da se še poslednjič pokloni nepozabni kraljici, ki jo je ljubil in spoštoval ves narod. Že v teku včerajšnjega dne so prispela tudi posebna odposlanstva iz inozemstva. Zastopani so bili vsi evropski dvori, vsi državni poglavarji, zavezniške države Belgije pa so poslale še posebna odposlanstva.

Pogrebne svečanosti so se pričele že zgodaj zjutraj, ko so se vršile po vseh cerkvah zadušnice. Medtem je vojska v vojni opremi zasedla ulice, po katerih se je pozneje pomikal sprevod ter napravila špalir, za katerim so se razprostrle nepregledne množice. Po ulicah, koder se je pomikal sprevod, so bila nagosto zasedena vsa okna in vsi balkoni, mnogi pa so se zatekli celo na strehe. Belgijska prestolnica niti ob pogrebu pokojnega kralja Alberta ni videla tolikih množic.

Kmalu po 9. so se v kraljevem dvoru zbrali najožji sorodniki kraljevskega doma ter zastopniki tujih vladarjev. Bruseljski kardinal je ob asistenci vseh belgijskih škofov opravil v žalni dvorani pogrebne molitve, nakar so gardni oficirji dvignili krsto in jo ponesli iz dvora na mrtvaški voz, v katerega je bilo vpreženih osem vrancev. Za krsto je stopal razoglav in globoko potrt kralj Leopold v generalski uniformi z desno roko še vedno v obvezi. Njegov obraz je bil zelo bled. Za kraljem so korakali kraljičin oče, švedski princ Karl, kraljičin brat grof Flandrijski, italijanski prestolonaslednik Umberto, princ Yorški, danski prestolonaslednik Axel, norveški prestolonaslednik Olaf, švedski prestolonaslednik Gustaf Adolf, bolgarski knez Kiril, luksemburški princ Feliks, Oton Habsburški, šefi posebnih odposlanstev in člani diplomatskega zbora. Pred krsto je šla duhovščina, z 12 katoliškimi škofi na čelu.

V cerkvi sv. Gudula se je vršila svečana zadušnica, po kateri so truplo kraljice Astride prenesli v cerkev v Laekenu, kjer so jo položili v kripto poleg sarkofaga, kjer počiva kralj Albert.

Pred vhodom v grobnico sta čakali kraljica-mati Elizabeta, soproga italijanskega prestolonaslednika princesa José in princesa Ingeborg, sestra pokojne kraljice. Med zvonenje mvsch zvonov belgijskih cerkev so v prisotnosti najožjih sorodnikov položili krsto v grobnico. Pogrebne svečanosti so trajale do 14 ure. Po ulicah, koder je šel sprevod, so otroci in ženske na glas plakale, a tudi marsikateremu moškemu se je orosilo oko.

Zadušnica v Beogradu

Beograd, 3. septembra, p. Danes dopoldne ob 11. je bila v cerkvi Kristusa Kralja svečana maša zadušnica za tragično umrlo belgijsko kraljico Astrido. Mašo je daroval nadškof dr. Rafael Rodić ob asistenci 12 duhovnikov. Prisostvovali so ji kraljevi namestnik dr. Ivo Perović ,zastopnik ministrskega predsednika, notranji minister dr. Anton Korošec ,minister vojske in mornarice general Živković, finančni minister Dušan Letica, minister za šume in rude Djura Janković, minister brez portfelja dr. Miha Krek, predsednik Narodne skupščine prof. Čirić, člani diplomatskega zbora itd.

Tudi Slovenija je žalovala

Ljubljana, 3. septembra n. Da manifestirajo svoje globoko obžalovanje tragične smrti belgijske kraljice Astride, so mesta v dravski banovini ob pogrebu nesrečne kraljice izobesila žalne zastave. Tako v Ljubljani, kakor v Mariboru ,Celju, Ptuju in drugod so plapolale žalne zastave na vseh državnih in samoupravnih poslopjih.

„Stvar Jugoslavije je stvar Francije!"

Pomen in velik odmev pariških razgovorov ministrskega predsednika dr. Stojadinovića

Pariz, 3. septembra. n. Predsednik francoske republike je odlikoval jugoslovenskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Stojadinovića z velikim križem častne legije. Visoko odlikovanje mu je osebno izročil, ko ga je danes popoldne sprejel v avdienci v predsedniškem gradu Ramboulettu.

Po sinočnji večerji, ki jo je priredil poslanik dr. Purić, sta se gg. Laval in dr. Stojadinović sestala k tretjemu razgovoru. Pomen tega razgovora je tem večji, ker je tik poprej Laval konferiral z angleškim ministrom Edenom. V noči se je g. Laval nato odpeljal v Ženevo.

Z današnjim sprejemom pri predsedniku republike g. Lebrunu je uradni obisk ministrskega predsednika dr. Stojadinovića v Parizu zaključen. Vendar bo dr. Stojadinović ostal še nekaj časa v Parizu, da prouči s poslanikom dr. Puićem vsa vprašanja, ki pridejo na dnevni red DN v Ženevi.

Pariz, 3. septembra. AA. Danes ob 11.15 je predsednik jugoslovenske vlade dr. Milan Stojadinović položil venec na grob francoskega neznanega junaka v Parizu.

Svečanoti so prisostvovali jugoslovenski poslanik dr. Božidar Purić z osobjem poslaništva, člani jugoslovenske vojaške misije v Franciji, jugoslovenski novinarji in člani jugoslovenske kolonije ter velika množica občinstva. Poveljnika Pariza je zastopal general Glanois.

Ministrski predsednik dr. Stojadinović je osebno položil venec iz svežih rož in geogin z jugoslovenskim narodnim trakom in napisom- Francoskemu neznanemu junaku!

Vojaške časti je izkazal oddelek republikanske garde, ki je tvorila špalir okrog groba Neznanega junaka.

Predsednik francoske republike Lebrun in njegova gospa sta danes ob 13. priredila kosilo predsedniku jugoslovenske vlade. Zaradi današnjega pogreba belgijske kraljice, se je vršilo kosilo le v intimnem krogu.

Pariz, 3. septembra. Današnji pariški listi so polni komentarjev o včerajšnjih francosko-jugoslovenskih konferencah v Parizu. Listi naglašajo, da so bili razgovori posvečeni predvsem srednji Evropi in vprašanjem, ki so v zvezi z zasedanjem sveta Društva narodov. Pri tej priliki podčrtujejo listi odločno stališče Male antante proti obnovi Habsburžanov v Avstriji. Mnenja so, da je treba to obnovo dokončno odkloniti.

Glede ženevskih vprašanj listi poudarjajo, da želi Jugoslavija z vso Malo antanto prav tako kakor Francija ohraniti Društvo narodov v sedanjih motnih časih.

»*Petit Parisien*« piše v svojem komentarju o včerajšnjih sestankih dr. Stojadinoviča z Lavalom med drugim: »Pred svojim odhodom v Ženevo je imel včeraj Pierre Laval dva važna sestanka. Naprej se je sestal z dr. Stojadinovičem, predsednikom jugoslovenske vlade, drugi sestanek pa je imel z angleškim ministrom za Društvo narodov Edenom. Šef jugoslovenske vlade je svojemu francoskemu tovarišu pojasnil politiko nove beograjske vlade na zunanjem področju in sklepe blejske konference. Pierre Laval ga je sprejel s toplo prisrčnostjo in globokim spoštovanjem, kakršno gre zastopniku zvestega in junaškega naroda, ki je v vojni in v miru trajno na naši strani. Sporazumela sta se brez težkoče, saj je stvar Jugoslavije tudi naša stvar. Laval in Stojadinović sta mogla vnovič to ugotoviti.

Odkar je pozornost kabinetov osredotočena na italijansko-abesinski spor, pravi list dalje, je podunavski pakt stopil nekoliko v ozadje. Naši jugoslovenski prijatelji se med drugim boje, da bi v primeru kakega nemškega sunka proti Avstriji po odhodu Italije v drugo smer vse breme borbe za avstrijsko neodvisnost padlo na ramena Male antante. Ti pomisliki seveda ne pospešujejo podunavskega pakta.

Težko je verjeti v večji sporazum v tem zmislu, dokler bo abesinska zadeva na dnevnem redu.

»*Figaro*« piše med drugim: Znano je, da so Jugoslavija, Romunija in Češkoslovaška odločno proti obnovi Habsburžanov Pripravljene pa so podpisati podunavski pakt o neodvisnosti Avstrije pod pogojem, da to jamstvo ne bo samo teoretično marveč da se velike države odkrito obvežejo nuditi svojo pomoč Mali antanti za primer nemškega napada.

Sicer pa poudarjajo vsi listi veliki pomen Stojadinovičevega obiska v Parizu in ugotavljajo z zadovoljstvom, da ostane prijateljstvo med Francijo in Jugoslavijo neizpremenjeno.

Za Pohorjem Hvar

Konferenca predstavnikov jugoslovenske nacionalne politike — Hvarski sestanek je v celoti odobril pohorsko deklaracijo — Stališče do združene opozicije

Hvar, 3. septembra. n. Včeraj popoldne so se v hotelu »Palace« sestali vodilni zastopniki jugoslovenskega nacionalnega pokreta h konferenci ki jo je smatrati kot nadaljevanje pohorskega sestanka. Med njimi je bilo mnogo pristašev JNS. Poleg drugih so se je udeležili dr. Albert Kramer, dr. Svetislav Popović, dr. Grga Andjelinović, dr. Ljudevit Auer, dr. Peter Zec, dr. Nemec, Daka Popović, dr. Branko Kalember, Jovan Banjanin, Atanasije Šola, Mirko Došen, dr. Ulmanski, Dušan Ivančević itd. Včerajšnji sestanek se je zaključil pozno zvečer in konferenca se je davi nadaljevala. Popoldne je bilo o njej objavljeno naslednje poročilo:

»Kot nadaljevanje pohorske akcije je bila 2. in 3. septembra konferenca jugoslovenskih nacionalistov na Hvaru **Prisotni so soglasno sprejeli pohorsko resolucijo kot programsko osnovo za nadaljnje zbiranje jugoslovenskih nacionalistov po vsej državi v enotni nacionalni jugoslovenski fronti. Sprejet je bil na znanje proglas sarajevskega sestanka nacionalistov z dne 7. avgusta kot manifestacija, osnovana na istih temeljnih principih kakor pohorska resolucija.**

V stvarni diskusiji o prilikah v državni in politični situaciji, v kateri so prišla do izraza popolnoma enodušna naziranja, je hvarska konferenca zavzela stališče napram ustanovitvi JZR in akciji združene opozicije. **Akcija združene opozicije ustvarja spričo pomanjkanja programatičnega stališča negotovost med narodom in zavaja široke sloje ljudstva v zablodo. V njej ni mesta za jugoslovenske nacionaliste.**

Na konferenci so razpravljali tudi o aktualnih gospodarskih in socialnih problemih in so bili sprejeti tozadevni sklepi. Končno je bilo sklenjeno, da se nadaljuje akcija za zbiranje vseh Jugoslovenov v edinstveni nacionalni fronti.«

Kakor se doznava, bo 7. t. m. v Beogradu širša konferenca jugoslovanskih nacionalistov na kateri se bo nadaljevala razprava s pohorske in hvarske konference in na kateri bo sodelovalo večje število pristašev politike, izražene v pohorski resoluciji Na beograjsko konferenco bo povabljenih okrog 120 političnih delavcev.

Predvojna psihoza v Addis Abebi

Protiitalijanske demonstracije v abesinski prestolnici — Nepotrjena poročila o pričetku italijanskega prodiranja

London, 3. septembra. n. V Addis Abebi vlada od dne do dne bolj nervozno razpoloženje. Vse je prepričano, da je vojna z Italijo neizbežna in da pride lahko vsak trenutek do oboroženega spopada. Po mestu krožijo najfantastičnejše vesti. »Daily Telegraph« poroča, da so bile včeraj pred italijanskim poslaništvom v Addis Abebi hude demonstracije. Demonstranti so metali kamenje na poslaništvo in na poslopje je bil oddan tudi strel iz revolverja. Med demonstracijami je bil italijanski poslanik ravno v avdienci pri cesarju, kjer je protestiral proti nerednemu dostavljanju pošte. Razen poslopja italijanskega poslaništva so demonstranti napadli še dve hiši italijanskih državljanov.

Vznemirjenje v abesinski prestolnici se je še povečalo, ko so zvedeli za poročilo Reuterjevega urada iz Diredame, da je tisoč italijanskih vojakov in 1500 domačinov zapadno od Arasa že prekoračilo mejo in vkorakalo v pokrajino Danakil. Naleteli niso nikjer na odpor, ker so se Abesinci umaknili v gore. Italijanski uradni krogi sicer izjavljajo, da niso dobili še nobenega obvestila o pričetku italijanskega prodiranja. kljub temu pa računajo v Addis Abebi z možnostjo, da se prodiranje Italijanov prične že v kratkem. V Diredame je že odšel močan oddelek cesarske garde, da bo varoval železniško progo, iz Harare pa je bilo odposlanih v Ogaden na mejo 20.000 mož. Novince neprestano vežbajo, vendar pa je dobil vsak vojak zaradi pomanjkanja municije samo 20 nabojev.

Značilno za nervoznost, ki vlada v Abesiniji, je tudi dejstvo, da so Džiži aretirali nekega francoskega grofa in njegovo soprogo, ki ju dolže vohunstva v korist Italije.

V nasprotju s poročili angleškega časopisja angleška vlada dozdaj še ni intervenirala radi petrolejske koncesije, ki jo je podelila abesinska vlada, marveč je samo izjavila, da je na tej stvari docela desinteresirana.

Politični krogi v Addis Abebi pa pričakujejo vsak hip demarše Italije, ki se bo sklicevala na pogodbe iz 1891, 1894. in 1906. leta

V krogih abesinskih prvakov prevladuje mnenje, da bi bilo za razplet sedanjega težkega položaja najbolje, če dobi Velika Britanija mandat nad Abesinijo.

Senatorska prisega ministra dr. Korošca

Beograd, 3. septembra. p. Notranji minister dr. Ant. Korošec, ki je bil nedavno imenovan za senatorja, je danes dopoldne položil senatorsko prisego pred predsednikom senata dr. Tomašičem.

Iz sodne službe

Beograd, 3. septembra. n. S kraljevim ukazom sta na predlog ministra pravde imenovana za apelacijska sodnika v Ljubljani g. dr. Fran Kovča, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru in Fran Tiler, sodnik okrožnega sodišča v Celju.

Premestitve v železniški službi

Beograd, 3. septembra. AA. Premeščeni so pri direkciji državnih železnic v Ljubljani: za višjega kontrolorja 6. skupine postaje Ptuj Janez Keržar, kontrolor v Kamniku; za kontrolorja sedme skupine postaje Kamnik Peter Magajna, kontrolor v Storah; za kontrolorja sedme skupine postaje Maribor gl. kol. Ferdinand Ilgo, kontrolor v Ptuju.

Sprememba v upravi Državne hipotekarne banke

Beograd, 3. septembra. p. Dolžnosti člana upravnega odbora Državne hipotekarne banke je bil razrešen g. Adolf Ribnikar iz Ljubljane. Na njegovo mesto je bil za člana upravnega odbora imenovan bivši minister g. Stjepan Barić, nekdanji predsednik bivše Hrvatske pučke stranke.

Izseljeniški komisar Goričar razrešen

Beograd, 3. septembra. p. Izseljeniški komisar v Düsseldorfu Maks Goričar je razrešen državne službe.

Maršal Balbo vrhovni poveljnik letalskih sil

Rim, 3. septembra AA. V parlamentarnih krogih govore, da bo Mussolini imenoval maršala Balba za generalisima italijanskih letalskih sil. Gre za italijansko letalstvo tako na Sredozemskem morju, kakor tudi za vsa letala na Rdečem morju. Mussolini je že večkrat izjavil, da bo tudi v sankcijah gospodarskega značaja videl sovražnost zoper Italijo, in da bo njegov odgovor v skladu s temi sankcijami.

Priprave za proslavo kraljevega rojstnega dne

Kje bo šla slavnostna povorka z bakljado in vrstni red za društva

Ljubljana se marljivo pripravlja za čim svečanejše praznovanje kraljevega rojstnega dne. Akcijski odbor za proslavo neumorno zbira prijave za udeležbo pri svečani povorki, ki bo na predvečer dne 5. septembra ob 19.30 Društva in organizacije so že v velikem številu prijavile svoje sodelovanje tako za slavnostno bakljado in povorko na predvečer, kakor tudi za veliko proslavo na dan 6. septembra ob 10.30 dopoldne, ki jo priredi Jadranska Straža na Kongresnem trgu. Društva, ki pojdejo v četrtek dne 5. sept. ob 19.30 uri v svečani povorki, se zbirajo ob 19. uri na Kongresnem trgu počenši s sokolsko konjenico in Ljubljansko Sokolsko župo ob državni realki v Vegovi ulici. Za njimi se uvrstijo društva v naslednjem redu:

Gasilci, Jadranska Straža, Narodna Odbrana, skavti, strelja*čka* družina, narodni železničarji z godbo »Sloge«, Hubadova pevska župa, Pevska zveza, Prosvetna zveza, ženska društva, invalidi, obrtniška društva, Narodno strokovna zveza, društva privatnega nameščenstva, Ciril Metodova družba, Soča, Branibor, Tabor, Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov, Šentjakobski gledališki oder, Društvo zidarjev in tesarjev, Stenografsko društvo, Slovensko katoliško akad. starešinstvo, Švabsko kulturno nemško društvo, Društvo stanovanjskih najemnikov, Društvo »Pravnik«, Društvo prijateljev pravne fakultete, Narodna čitalnica v Šiški in ostala društva, vsa po onem redu, kakor so se do sedaj priglasila.

Želeti je, da pridejo društva s svojimi zastavami.

Slavnostna povorka krene točno ob pol 20. uri po naslednjih ulicah:

Vegova ulica, Rimska cesta, Bleiweisova cesta mimo banske palače, Aleksandrova cesta, Prešernova ulica, Marijin trg, Stritarjeva ulica pred magistrat, kjer bo govoril predsednik akcijskega odbora in župan ljubljanski g. dr. Vladimir Ravnihar.

Godba bo zaigrala državno himno, združeni pevci pod vodstvom g. Zorka Prelovca pa bodo zapeli »Hej Slovane.«

Kar nameravana ognjemetna prireditev Jadranske Straže na ta večer v Tivoliju odpade, je razhod za društva določen pred mestnim magistratom in ne pred Narodnim domom.

Za red pri bakljadi in povorki bo skrbel poseben rediteljski zbor in se vsi udeleženci povorke in ostalo občinstvo naprošajo, da upoštevajo navodila rediteljev.

Akcijski odbor vabi in poziva vse ljubljansko meščanstvo, da na ta večer v času obhoda povorke razsvetli okna stanovanj, razobesi državne zastave, okrasi okna z zastavnicami da tako na najdostojnejši način dokumentira svojo neomajno ljubezen in spoštovanje do našega mladega kralja

Čuvajmo Jugoslavijo!

* * *

Vsa društva, ki bodo sodelovala pri bakljadi na predvečer, kraljevega rojstnega dne se pozivajo da se udeleže tudi proslave naslednjega dne na Kongresnem trgu, kakor tudi svečanega obhoda ob 10.30 dopoldne po mest.

* * *

Mestno poglavarstvo v Ljubljani poziva vse hišne posestnike, da na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. dne 5. septembra razobesijo na poslopjih državne zastave.

Dr. Maček odklanja vsako tesnejšo zvezo

Beograjska »Pravda« v vsaki svoji številki razpravlja o ustvaritvi enotne opozicionalne stranke ali unije, ki naj bi bila nekak protiutež vladni Radikalski zajednici. Srbijanski opozicionalci so že pred petim majem trdili, da je opozicija enotna in da bo taka tudi ostala, toda razvoj dogodkov je le prekmalu pokazal, da je šlo pri volitvah za čisto taktično in celo oportunistično potezo, ki je pač prinesla volilni uspeh, nikakor pa ni mogla zbližati posameznih skupin. Srbijanski opozicionalci sicer neprestano govore o enotnosti združene opozicije vendar pa ne morejo prikriti svoje nejevolje nad dr. Mačkom, ki kot gospodar položaja noče niti slišati o kaki tesnejši združitvi.

Zato skuša »Pravda«, ki bi še vedno rada bila glasilo srbskih demokratov, dokazati zagrebškim politikom, da tudi v Mačkovi stranki ni popolne edinosti in da imajo osobito pristaši opozicije v Slavoniji čisto drugačne poglede na potrebe sedanjih dni. »Pravda« zatrjuje, da so med Hrvati za federativno ureditev države samo frankovski življi, s katerimi bi hotel Maček sam prekiniti vsako zvezo, ker samo kompromitirajo opozicijo in nje prarične zahteve.

Zagrebški »Obzor« se je zaradi tega močno razburil ter je ostro odgovoril »Pravdi«. Vse vesti enega dela srbijanskega tiska, pravi »Obzor«, so gole izmišljotine. O zlitju bivše Hrvatske seljačke stranke s kako stranko opozicije ne more biti govora, saj se Radičeva stranka ni hotela zliti niti s samostojnimi demokrati, ki so ji ideološko in tehnično gotovo bliže, nego katerakoli srbijanska stranka Bivše HSS je celo s samostojnimi demokrati šla samo v rahlo koalicijo. Ako pa odklanja fuzijo s srbijanskimi opozicijskimi skupinami, ni s tem rečeno, da odbija tudi delovno koalicijo ž njimi. Naj je ta oblika koalicije že unija ali karkoli drugače, je to brezpomembno. Za sodelovanje vseh opozicijskih skupin bo osnovan tehnični izvenparlamentarni odbor, čegar člani bodo zastopniki bivše HSS, bivše SDS, bivše demokratske in bivše zemljoradniške stranke. Večje intimnosti si Hrvatje za sedaj gotovo ne žele.

»Obzor« naposled ogorčeno zavrača trditev, da bi se v Slavoniji kazale kake težnje proti zagrebškemu vodstvu. Taktiko odreja vodstvo bivše HSS, zato noben pristaš ne more imeti oddvojenega mišljenja, najmanj pa v pogledu državne ureditve.

Smrtna nesreča v velenjskem rudniku

Ubilo je očeta osmih nepreskrbljenih otrok

Velenje, 3. septembra.

Včeraj popoldne se je napotil na delo v rudnik rudar Martin Pestotnik, ki je bil zaposlen pri skupini za kontrolo in popravljanje rovov. V rovu bi moral nadomestiti slabe in nezanesljive grede ali opore z novimi. Da bi bilo delo čimprej izvršeno, je Pestotnik odstranil več gred naenkrat namesto posamič in to je povzročilo, da se je zrušila nanj plast premoga. Vsa peza ga je zadela na glavo in na vrat ter mu zlomila tilnik. Ponesrečencu je prihitel na pomoč tovariš, ki je delal nekaj korakov dalje v rovu. Poklical je še nekaj drugih rudarjev ter obvestil o nesreči tudi rudniško vodstvo. Ko so Pestotnika odkopali, je bil že mrtev in je zdravnik g. dr. Kolšek ugotovil, da je bila smrt nagla. Na telesu ni bilo videti nobenih ran.

Pokojni Martin Pastotnik je bil star 45 let in je delal v rudniku že 16 leto. Nedavno je prestal operacijo, ki je bila potrebna zaradi posledic napornega dela. Po je po operaciji včeraj nastopil službo, je postal žrtev smrtne nesreče. **Zapustil je ženo in 8 nepreskrbljenih otrok.** Tragična smrt pridnega delavca je globoko pretresla vse prebivalstvo in vsi sočustvujejo z njegovo nesrečno družino.

Umor gozdarja Krištofa pred sodniki

Razprava zaradi maloletnosti obtožencev tajna

Celje, 3. septembra.

Pred velikim senatom v Celju se je danes ob pol 9. dopoldne pričela razprava proti 19 letnemu hlapcu Alešu **Moličniku** iz Podveže pri Lučah in 19 letnemu posestnikovemu sinu Alojziju **Robniku** iz Podvolovljeka. Moličnik je letos 5. maja okrog pol 4. zjutraj na Planici pri Lučah, na kraju ki se imenuje »Kokleše«, kot divji lovec ustrelil zapriseženega lovskega čuvaja uprave Marijingrad Emila Krištofa, nečaka ljubljanskega knezoškofa dr. Rožmana; zadel ga je naravnost v srce. Moličnik in Robnik sta skupno obtožena, da sta tam tudi odstrelila divjega petelina. Moličnik je torej bil obtožen premišljenega umora, Moličnik in Robnik pa skupno prestopka poskušene tatvine.

Senatu je predsedoval predsednik okrožnega sodišča dr. Vidovič, obtožbo pa je zastopal dr. Juhart Oba obtoženca je zagovarjal odvetnik dr. Kalan, vdovo gospo Julijano Krištofovo pa je kot zasebno udeleženko zastopal dr. Juro Hrašovec. Ker sta oba obtoženca mladoletna, je bila razprava tajna. Trajala je do 14. ure, posvetovanja senata pa tričetrt ure. Obsojena sta: Aleš Moličnik na 6 let in en mesec robije ter v plačilo povprečnine v znesku 1.000 Din, zasebne odškodnine vdovi za pogreb 1.460 Din ter mora plačevati mesečno rento od 5. maja letos dalje vdovi po 400 Din njenim trem otrokom pa po 200 Din. Alojzij Robnik je bil obsojen na 3 mesece zapora, vendar je kazen odslužil že s preiskovalnim zaporom. Oba obsojenca morata tudi poravnati stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za danes: Porast oblačnosti, nagnjenje k nevihtam, soparno.

Zakaj še niste član „Vodnikove družbe“?

Šestdesetletnica znamenitega zdravnika

Danes praznuje šestdeseti rojstni dan predstojnika zagrebške univerzitetne ginekološke klinike univerzitetni prof. dr. Franjo Durst. Njegovo ime je znano med zdravniki v zadnjem kotičku naše države, veliko spoštovanje pa uživa tudi v inozemstvu, zlasti med slovanskimi ginekologi in porodničarji. Žene iz vse Jugoslavije se zatekajo k njemu po strokovno pomoč v težkih trenutkih svojega življenja. Med mlajšo zdravniško generacijo je znan in priljubljen kot izredno dober učitelj in vzgojitelj.

Profesor dr. Franjo Durst se je rodil v Zagrebu 4. septembra 1875. Po promociji v Gradcu l. 1889 je ves čas deloval v Zagrebu. Od l. 1907 je šef porodnišnice in profesor babiške šole v Zagrebu. L. 1921 je bil izbran za rednega profesorja ginekologije in porodništva na zagrebški medicinski fakulteti ter je postal šef ginekološke klinike, prve v Jugoslaviji. Na tem mestu deluje mladeniško živahen kot izboren pomočnik našemu ženstvu, kot dober učitelj babice in kot sijajen vzgojitelj mladih zdravnikov. Njegova klasično izcizelirana predavanja, prežeta z globokim univerzalnim poznavanjem stroke in gosposko fino elokvenco mu pridobivajo srca slušateljev v njegovi predavalnici in občudovanje njegovih strokovnih kolegov na znanstvenih kongresih. Zasluga profesorja Dursta je, da stoji jugoslovenska ginekologija na enaki višini kakor pri zapadnih naših sosedih. Kot trezen in prevdaren strokovnjak je član različnih banovinskih in državnih sanitetnih svetov. Domači in inozemski zdravniki so mu dali mesto častnega članstva v znanstvenih društvih. Njegove znanstvene publikacije se odlikujejo po jasnosti sloga in suverenem obvladanju snovi.

Beležke

Orjunao razpuščena

Z odlokom banske uprave z dne 31. avgusta je bila razpuščena organizacija jugoslovenske nacionalne omladine (Orjunao) v Ljubljani. Z njo vred sta bili razpuščeni tudi krajevni organizaciji za šentpeterski in bežigrajski okraj v Ljubljani. Orjunao je bila osnovana pred dobrim letom. Njena pravila so bila potrjena od banske uprave dne 3. avgusta 1934. Ustanovljena je bila kot nepolitična organizacija z namenom, da zbira jugoslovensko nacionalno mladino, kakor to stoji v pravilih, pod geslom »Za kralja, narod in državo!«. Organizaciji se je bil pridružil del članov bivše Orjune, večino članstva pa je tvorila mlajša mladinska generacija.

Razpustitveni dekret utemeljuje oblastveni razpust s tem, da se je Orjunao udejstvovala »izključno politično po vzoru razpuščene Orjune, katere bivši člani so tudi voditelji nove organizacije«. Društveno delovanje pravi dekret dalje, je bilo usmerjeno v izrazito nacionalno fašističnem duhu, tako da je bila Orjunao prav za prav le nadaljevanje razpuščene Orjune. Na enem svojih zborovanj so sklenili poslati pozdravni dopis bivšemu voditelju Orjune g. Marku Kranjcu v Skoplju. Po zaključku tega zborovanja so skupaj zapeli tudi orjunaško himno.

Po vseh teh ugotovitvah prihaja dekret do zaključka, da je Orjunao prekoračila svoj delokrog in da je razpust zaradi tega utemeljen.

„Slovenska fronta“ razpuščenih bojevnikov

Zadnji »Bojevnik« prinaša uvodnik, ki ga je napisal g. Stane Vidmar, predsednik razpuščenega »Boja«. Članek pravi, da ostanejo tudi razpuščeni bojevniki zvesti svojemu programu in svojim načelom. Z nepolitičnega polja pa bodo prešli na politično. Borili se bodo za uresničenje slovenskega programa in odklanjajo »vsako polovičarsko rešitev, kakor odklanjajo bratje Hrvati vse mešetarske predloge, ki niso iskreni.«

»Bojevnik« hoče postati glasilo »slovenske fronte, ki oblikuje, dozoreva in raste« v njej naj se zbira »vse, kar je pošteno slovensko in odločno«. Rešitev slovenskega vprašanja je ravno tako nujna kakor rešitev hrvatskega vprašanja. Treba je z vso odločnostjo v borbo za resnično slovensko samoupravo in slovenski program Članek zaključuje s pozivom na »vse poštene in dobre Slovence, da se strnejo v enotno slovensko fronto, ki bo skupno s Hrvati in boljšim delom Srbov preuredila državo tako, kakor to diktirajo potrebe, želje in volja narodov«.

Tudi iz vseh nadaljnjih sestavkov v listu izhaja, da so se gospodje, ki so nazadnje vodili bojevniško organizacijo, pridružili Mačkovi izvenparlamentarni opoziciji. Na poldrugi strani poroča o opozicijskem shodu v Kragujevcu. Združena opozicija je na ta način dobila v Sloveniji že drugo glasilo.

Pod vlak zaradi bolezni

Maribor, 3. septembra.

Danes popoldne ob 13.30, ko je vozil osebni vlak iz Maribora proti Dravogradu, je skočil pod kolesa 20 letni krojaški pomočnik Viljem Glaser. Stanoval je v Kratki ulici v Studencih pri stricu in teti. Že delj časa je bolehal za tuberkulozo in pravil je, da si bo vzel življenje. Teta in stric sta ga tolažila, vendar je bila tolažba zaman. Danes je napravil svoj usodni sklep. Pod vlak je skočil v Studenškem gozdu. Strojevodja je opazil neznanca in je zavrl vlak, na hudem klancu pa se mu ni posrečilo, da bi ga ustavil. Lokomotiva je nesrečnežu najprej odtrgala desno roko, nato desno nogo ter ga vlekla še 400 ali 500 m daleč in je ves razmesarjen obležal na progi.

Po tragičnem dogodku so bili obveščeni orožniki in na kraj tragedije je odšla tudi železniška komisija. Ostanke nesrečnega Glaserja so pobrali in prenesli v mrtvašnico v Studencih.

Važne zahteve rudarjev

Zbiranje gradiva za novo konferenco o razmerah v rudniških revirjih in o položaju delavstva

Ljubljana, 3. septembra.

Danes dopoldne je načelnik II. skupine rudarske zadruge Pliberšek iz Trbovelj v družbi s tajnikom Delavske zbornice obiskal rudarskega glavarja inž. Močnika, da mu predloži obširno in izčrpno gradivo o vprašanjih, ki se bodo prihodnje dni obravnavala na posebni konferenci zastopnikov rudarjev, rudarskih podjetij in socialnih ustanov. Kakor znano, je bila ta konferenca prvotno sklicana že pred mesecem dni, a jo je rudarsko glavarstvo odgodilo, ker mora rudarski glavar gradivo podrobno proučiti, a lokalne edinice rudarske zadruge dotlej še niso zbrale vseh potrebnih podatkov. Danes je načelnik Pliberšek izročil rudarskemu glavarju obsežen spis, ki točko za točko navaja primere, o katerih si rudarji žele razprave, in obenem stavlja konkretne predloge, kako bi se dali delovni in splošni življenski odnošaji našega rudarskega delavstva izboljšati z nekaterimi ukrepi. Predlogi rudarjev se tičejo predvsem delovnih razmer po rudniških obratih, ki so v številnih primerih krive pogostih obratnih nesreč, in pa delitve dela, ki bi mogla, izvedena v pravičnejši obliki, olajšati marsikatero gorje in utešiti mnogo nezadovoljstva, ki danes tli med rudarji. Prav tako stavljajo zastopniki rudarskega delavstva nekaj konkretnih predlogov v zaščito temeljnih mezd, ki so po samovoljnih tolmačenjih nekaterih obratnih vodstev pogostokrat ogrožene. Ob zaključku se poročilo načelstva II. skupine dotika splošnih socialnih razmer v revirjih in opozarja pred vsem na katastrofalne posledice, ki jih utegne roditi dejstvo, da bo na zimo nekaj tisočev delavskih otrok v revirjih brez vsake obutve in obleke. Zastopniki rudarjev prosijo, naj bi poklicane instance izvedle širokopotezno podporno akcijo, kateri naj bi prispevali v prvi vrsti TPD sama, pa tudi naša tekstilna industrija in ostali pridobitni krogi, ter banovinski bednostni sklad.

Osrednja zahteva, okrog katere se bo sukala vsa razprava na konferenci, pa je vsekakor zahteva rudarjev, naj se odnosi delavcev do rudniškega konsuma v bodoč urede tako, da bodo delavci prejemali ob plačilnih dnevih svoj zaslužek v gotovini na roko, ne pa da jim družba kakor doslej v vseh primerih kasira vso mezdo za razne odtegljaje. Kakor predlaga poročilo, naj bi se to vprašanje rešilo na ta način, da prizna TPD za vse stare dolgove, ki jih imajo njeni delavci v njenih konzumih, tako dolgo moratorij, dokler ne bodo obrati delali po 25 šihtov na mesec. Od rešitve tega vprašanja ne zavisi samo nekaj tisočev rudarskih družin, temveč obenem tudi življenski obstanek vse trgovine in obrti ter vobče vsega malega pridobitništva v revirju. Pri dosedanji praksi se lahko reče, da vsi milijoni prometa, ki jih znašajo rudarske mezde v naši banovini na leto, v rudarskih krajih vobče ne pridejo do cirkulacije, ker jih podjetje, ki mezde takorekoč izplačuje, obenem samo kasira za živila in manufakturo v svojih konzumih i njih od tod odvaja različnim svojim veletrgovskim dobaviteljem. V suhih letih gospodarske krize so se rudarji pri teh konzumih toliko zadolžili, da gre vsaka para, ki bi si jo morda prislužili preko svoje mesečne potrošnje, na račun dolga, in na plačilnih listkih, ki jih prejemajo po dvakrat na mesec, je zadnja rubrika čista plača skoraj brez izjeme vsakokrat izpolnjena z eno samo številko: O. Po lanski kolektivni pogodbi je sicer družba obvezana, da mora najmanj 20% rudarjevega zaslužka vsakokrat izplačati v gotovini, vodstva rudnikov pa so tudi to številko na lastno pest vsem onim, ki so dolžni konzumu nad 1000 Din, skrčila na 10%. A ker rudarji ne morejo drugače živeti, kakor da med mesecem zaprosijo tu pa tam za kak majhen predujem, ob plačilnih dnevih ne prejmejo niti prebite pare. Zaradi tolikšne prezadolženosti so rudniški konzumi tudi v tekoči prodaji uvedli prav strog režim, ki v mnogočem spominja na leta svetovne vojne, ko je država racionirala živila na karte. Rudarske žene, ki prihajajo »fasat«, kakor se po starem reče nakupu, redno doživljajo, da jim v konzumu črtajo nekaj od vseh onih živil, katerih cene so nekoliko višje, a so za prehrano težaškega delavca naizogibno potrebna: sladkor, jajca, mast, olje, bela moka, pa še celo krompir, ki predstavlja najbolj razširjeno živilo med rudarji. Delavski zastopniki zahtevajo, naj se poslovanje rudniških konzumov preuredi v tem smislu da bodo oddajali blago po nabavnih cenah, režijske stroške pa naj krije podjetje.

Rudarski glavar je obljubil, da bo vse predloge podrobno proučil, nato pa bo po vsej priliki še ta mesec sklical konferenco.

Mater je umorila

Grozovit zločin 19letne Amalije Vodetove v samotnem Zapotoku pod Kureščkom

Turjak, 3. septembra.

V Zapotoku, tihi samotni vasici pod Kureščkom, se je v soboto ponoči odigral zločin, ki odpira težke rane našega kmečkega življenja v današnjih dneh. Devetnajstletna Amalija Vodetova, edina hči 60 letne siromašne kočarice, je na strahoten način umorila svojo mater. Zgodba, ki se je v kratkem raznesla po okoliških vaseh in pobudila mnogo vznemirjenja med prebvalstvom, je naslednja:

Ljubezen brez ljubezni

Amalija, ki je bila čedno in delovno dekle, je ljubila 21 letnega poljskega delavca Franceta Debeljaka, ki je bil od nekod iz dobrepoljske občine doma. Bila sta v besede, da se vzameta in sta prihodnjo nedeljo 8. septembra določila za dan poroke. Zadnje dni pa so se med njima napletle neke razprtije in fant ki očitno ni imel do dekleta prav resnih simpatij in ki mu ni bilo prav nič po volji, da bi se iz svoje siromaščine ženil v novo, še večjo, se ji je začel polagoma umikati. Dekle, ki je videlo, da se ji France odtujejo, je v svojem srcu obsodilo mater, da je samo ona kriva vsega. France ji je namreč nekajkrat dejal, da jo bo že vzel, samo ne še zdaj, temveč nekoč pozneje, in Amalija je bila prepričana, da hoče reči: kadar »stare« ne bo več. In ko je s sestankov ž njim prihajala domov, so se zmerom iznova začenjale praske in špetiri. V soboto sta Amalija in France skupaj pomagala pri sosedu Purkartu. Ko sta zvečer odhajala z dela, sta mimogrede legla v nekem seniku, in kakor že tolikokrat, je začelo dekle iznova rotiti fanta, naj je nikar ne zapusti. Zagotavljala ga je, da mati itak ne bo dolgo živela — zadnji čas da že kar ne more več jesti.

Hči je pobila mater

Okrog polnoči sta se ločila, nekaj minut po drugi uri pa so sosedje začuli z Vodetovega dvorišča vpitje na pomoč. Ludje so bili vajeni, da se mati in hči pričkata in počneta direndaj, in tako razen 80 letnega soseda Jakiča nihče ni stopil iz hiše. Ko se je starček približal Vodetovemu dvorišču je našel na tleh ležečo pobito gospodinjo, ki pa je bila takrat še pri moči in je še vprašala, kdo da je. Pobral jo je, jo zanesel v sobo in odšel domov. Čez kakšne pol ure pa se je iz koče ponovno razlegel grozovit ropot in ljudje so čuli, kako je starka v obupu klicala nad hčerjo: »Amalija, Amalija!« Nato je vse potihnilo.

Malo pred tretjo je nato Amalija potrkala pri svoji sestrični Zalarjevi v Zapotoku s čudnim sporočilom: »Vstani in pojdi pogledat, vrata in okna so odprta mati so krvavi v postelji!« Zalarjeva je v resnici takoj odšla z njo, a ko je prižgala luč in našla staro Vodetovo z vso razbito glavo v predsmrtnih krčih, je planila iz koče in zagnala vik in krik, da so sosedje pritekli na kup. Uboga žena je do 6. ležala v agoniji, ne da bi se še kolickaj prav zavedla. Ižanski orožniki, ki so še pred jutrom prihiteli v Zapotok so ubijalko aretirali in obenem takoj obvestili državno tožilstvo v Ljubljani. Amalija ki se je po dejanju nenavadno čudno vedla, je skušala izprva tajiti, na koncu pa je mirno priznala umor.

Sedem silnih udarcev

Ljubljana, 3. septembra.

Državno tožilstvo je včeraj po obvestilu odredilo sodno komisijo, ki je ob 15.30 odpotovala na kraj tragedije. Komisijo je vodil preiskovalni sodnik Vladimir Velušček, kot zdravniška zvedenca sta bila dodeljena dr. Suher in dr. Cunder, za zapisnikarja pa sodni pripravnik Blejc. Komisija je s Turjaka krenila pod Kurešček, ter še ponoči izvršila sodni ogled in obdukcijo trupla. Marija Vodetova je dobila s polenom sedem silnih udarcev po glavi na levo stran čela in na desno sence, tako, da so bile kosti zdrobljene in so možgani izstopili. Več manjših poškodb in plotpluth daje sklepati, da se je mati z vso silo branila. Obležala je na postelji in kri je brizgala iz ran poldrug meter visoko po steni. V globoki nezavesti je mati živela do 6. zjutraj. Pokojnica je s hčerko živela v majhni kočici, ki je bila za bivanje preurejena iz nekdanjega hleva. Med materjo in hčerjo so bili neprestani prepiri. Nekaj časa je stanoval pri njiju tudi France Debeljak.

Prebivalci so komisiji ki je imela izredno težko delo šli z vsem, kar so premogli, na roko, nato pa so se gospodje peš vrnili do Želimlja, ter se davi od tam pripeljali v Ljubljano s kmečkim voznikom. Umorjenko ki je podlegla zaradi otrpnjenja možganov so na sodnikovo odredbo zagrebli na domačem pokopališču, morilko pa so ižanski orožniki popoldne pripeljali v Ljubljano in izročili v sodne zapore. V sprejemnem uradu je dekle v zmedenih stavkih na široko pripovedovalo, kako je prišlo do vsega, a se je njena pripoved izgubljala v potislovjih, kar daje sumiti, da z njenim razumom ne bo vse v redu.

Naši kraji in ljudje

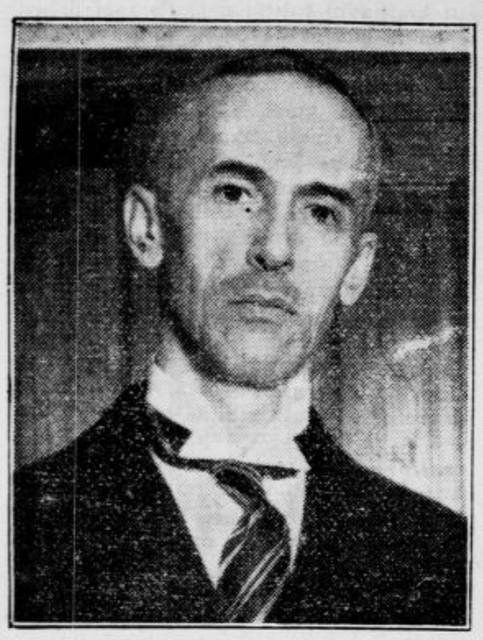

Novi minister za pošto in brzojav g. dr. Branko Kaludjerčić

Dr. Miha Krek, minister brez portfelja

Ob šestdesetletnici univ. prof. dr. Milana Škerlja

Tiho in skromno kakor je bilo vse njegovo življenje praznuje danes svojo šestdesetletnico g. univ. prof. dr. Milan Škerlj. Jubilant spada med tiste redke može, ki s polno pravico zaslužijo, da se jih narod ob takih prilikah tudi javno spomni. Za seboj ima dolgo vrsto let neumornega dela in neomajnega poštenja.

Rodil se je v Ljubljani kot prvi sin

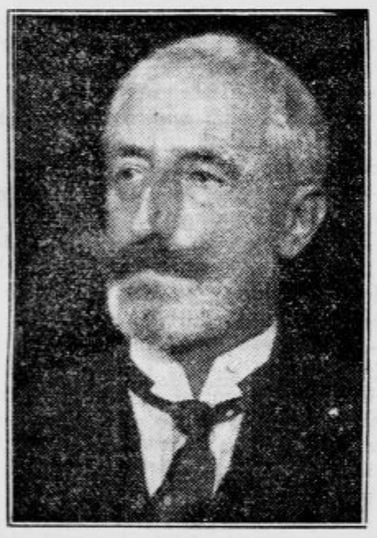

sodnika Ivana Škerlja iz Vrhpolja pri Vipavi in žene Ane rojene Trdinove, sorodnice pisatelja. Prebil je mlada leta v Kranju, Črnomlju, Žužemberku in slednjič v Novem mestu. Tu je hodil tudi v gimnazijo in maturiral 1893. Na Dunaju je doktoriral. Dobil je prvo namestitev v Novem mestu, kmalu nato pa v Mokronogu, odkoder je šel kot avstrijski državni štipendist v Leizig 1902/3. Po vrnitvi se je poročil z odvetnikovo hčerjo Pijo Srebretovo iz Brežic, nečakinjo znanega novomeškega odvetnika in rodoljuba Karla Slanca. Kmalu nato je bil premeščen v Gradec in nato na Dunaj v ministrstvo pravde. Na Dunaju je prebil petnajst let, do prevrata. Tam sta se mu tudi rodila oba otroka, gospa prof. Olga Grahorjeva in znani antropolog dr. Božo Škerlj. Znak njegovega in njegove žene trdnega slovenstva je, da sta oba otroka ostala zavedna Slovenca. Med vojno je služil kot nadporočnik, pozneje kapetan — avditor v Sinju in Trstu, pozneje spet v civilu na Dunaju. Med vojno je rešil marsikaterega »veleizdajalca« ali vohunstva osumljenega Slovana gotove smrti. Ob prevratu se je postavil na razpolago deželni vladi v Ljubljani in se preselil sem. Kmalu nato je postal poverjenik za pravosodje v Sloveniji. Ves ta čas se je bavil tudi znanstveno s pravosodjem, predvsem s trgovinskim pravom. 1920. leta je začel predavati na novo ustanovljeni ljubljanski univerzi čekovno in menično pravo. 1924 je postal redni profesor in opustil službo na sodniji. Od takrat deluje na univerzi, kjer je bil ponovno dekan juridične fakultete. Sodeluje v časopisih »Pravniku«, »Zeitschrift für Ostrecht«, »Arhivu« in drugih. Plod njegovega znanstvenega dela je tudi nekaj knjig: prva je že 1906 l. nastala »Gesellschaft mit beschränkter Haftung«, ki je postala habilitacijski spis, pozneje skupno s prof. Krekom izdana »Die österreichische Zivilgesetzgebung im Königreiche der Serben, Kroaten und Slovenen« 1928 in »Menično pravo«. Nevidno, a prav tako važno, ali še važnejše je njegovo delo pri ustvarjanju zakonov. Že kmalu po prevratu je bil klican v Beograd in od tedaj je sodeloval v neštetih zakonodajnih komisijah. Bil je tudi ves čas obstoja te ustanove član višjega zakonodavnega sveta.

Znan je po svoji mirni objektivnosti in širokem znanju, ne le v stroki, temveč skoraj na vseh področjih. Razume skoraj vse evropske jezike nekatere popolnoma obvlada. Posebno se zanima za potovanja in zemljepis. Počitek od dela so mu študij potopisnih in zemljepisnih del. Član je geografskega in prirodoslovnega društva. — Mnogim čestitkam k šestdesetletnici pridružujemo svojo in mu iz vse ga srca želimo še dolgo vrsto srečnih in zdravih let v krogu rodbine in na univerzi kralja Aleksaidra.

Poklonitev nacionalnih železničarjev

Nad 100 delegatov odpotuje v petek zvečer iz Ljubljane

Jugoslovenski železničar, ki je ob tragični izgubi nesmrtnega kralja Mučenika kot njegova peta armija najtežje občutil udarec usode, se je že tisti hip zavedel, koliko je izgubil z Njim, ki je bil temu stanu vedno oče in največji dobrotnik.

Zaradi tega je bila bol nad Njegovo izgubo prav za železničarje tem težja, ker so naenkrat ostali brez svojega največjega zaščitnika. Železničarji ki so bili vedno požrtvovalni delavci pri konsolidaciji razmer in učvrstitvi temelja naše države, katere je polagal baš pokojni kralj Aleksander, so začeli takoj ob Njegovi prerani smrti razmišljati, na kak način bi se oddolžili Njegovemu spominu. S to mislijo se je posebno bavilo Udruženje jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev, ki se je pod osrednjim vodstvom udeležilo že poklonitve na Oplencu.

Tudi člani oblastnega odbora narodnih železničarjev v Ljubljani so se bavili s to misijo, niso je pa izvedli takoj ob početku ker se je hotelo in tudi izvedlo s strani same direkcije potovanje vseh železničarjev dravske banovine, katerih je bilo nad 1000 pri poklonitvi na Oplencu. Zato je Udruženje jugoslovenskih narodnih železničarjev svoječasno odložilo izvedbo te zamisli, ki jo pa uresničuje zdaj, skoraj ob priliki obletnice prerane smrti blagopokojnega kralja.

Dne 6. septembra odpotuje iz ljubljanske direkcije nad 100 članov Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev na Oplenac, da se poklonijo ma nom Viteškega kralja Mučenika ter da pomolijo nad grobom junaka jugoslovenskega naroda, nad grobom prerano umrlega dobrotnika in očeta svojega stanu.

S to poklonitvijo ob grobu Njega, ki je žrtvoval vse za blagor naroda, domovine in stanu, bodo železničarji na skromen pa dostojanstven način ponovno dokazali, da bodo zvesto čuvali Njegovo sveto oporoko ter da bodo tudi v bodoče ostali ista četvrt armada kakor so bili pod njegovim vodstvom. Odhod članstva je iz Ljubljane v petek z brzovlakom ob 20. uri, povratek pa v nedeljo z brzovlakom ob 9.37.

Gradba nove trdnjave na severu

Zgledna požrtvovalnost Gradiščanov ob pomoči CMD

V Gradišču severno zapadno od znamenitega Sv. Duha na Ostrem vrhu bodo te dni pričeli graditi novo šolsko poslopje. V tem važnem in izpostavljenem obmejnem kraju dosedaj sploh ni bilo šolske stavbe in se je vršil pouk v zasilni sobi neke kmetske hiše. Prebivalstvu, ki mu je gozdno gospodarstvo skoraj edini vir dohodkov, spričo silnega padca cen lesu ni možno niti z daleka pokriti troškov, ki so v zvezi z gradbo nove šole. Vendar pa vrli Gradiščani niso obupali in so s kulukom pripravili v veliki vnemi in z naporom dosti gradiva: lesa, kamenja in peska, žgali so tudi opeko.

Zaman pa bi bil ves njihov trud, vnema in prizadevanje, da jim ni priskočila na pomoč Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki je prevzela nadaljno skrb, da se bo ta važna obmejna narodna postojanka slednjič tudi zgradila. V soboto je bila na sreskem načelstvu v Mariboru licitacija raznih del za novo šolo v Gradišču. Licitaciji so prisostvovali poleg sreskega načelnika dr. Senekovića in zastopnikov krajevnega šolskega odbora tudi zastopniki vodstva CMD: prvomestnik inž. Janko Mačkovšek, tajnik Mirko Gruden in vpokojeni nadzornik Ivan Tomažič. Zemeljska, zidarska, tesarska in krovska dela so bila oddana najugodnejšemu ponudniku Franu Vrablu iz Maribora, ki bo pričel graditi 3. septembra in bo gradbo v teku jeseni spravil v surovem pod streho.

Tako je stopila od priprav v uresničenje zamisel, ki jo vsi poznavalci naše severne meje kar najtopleje pozdravljajo in ki poudarjajo, da je CMD izvršila enega najpotrebnejših ukrepov na tem obmejnem odseku, ki je v nacionanem pogledu izredno važen.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI
vzeti zjutraj na prazen želodec čašo
prirodne **Franz Josefove** grenčice
Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Arheologi na Gorenjskem

Po pozdravu v Ljubljani izlet v Kranj in na Bled

Ljubljana, 3. septembra.

Najodličnejši predstavniki arheološke vede v Evropi, ki so si za cilj svoje letošnje strokovne ekskurzije izbrali zgodovinske in predzgodovinske znamenitosti naše ožje domovine, so imeli dopoldne v Ljubljani svoj prvi rendezvous. Ugledni gostje so deloma dopotovali že te dni, deloma pa danes zjutraj, tako da se je davi zbrale v prostorih Narodnega muzeja nad 20 naših in inozemskih učenjakov.

Univ. prof. dr. Saria, v čigar skrbnih rokah so bile vse organizatorične priprave, je slednjemu izmed gostov izročil zavitek najpotrebnejšega gradiva o Ljubljani in Sloveniji, med drugim načrt mesta in nekaj literature o njem, ki jo je dala na razpolago mestna občina, ter pregleden zemljevid naše dežele z vrisano progo ki jo bodo prepotovali, pa še več načrtov in tlorisov najpomembnejših zgodovinskih spomenikov, ki jih bodo srečali na poti. Še preden so krenili od doma, so vsi udeleženci prejeli iz Ljubljani še pregleden seznam potrebne literature, tako da so se lahko že doma dodobra seznanili z arheološko problematiko naših krajev. V resnici so vsi zbrani znanstveniki polni hvale da je vodstvo pripravilo ekskurzijo tako skrbno kakor še nikoli doslej.

Ob 10. je direktor muzeja dr. Mal izrekel gostom iskreno dobrodošlico, nato pa je imel univ. prof. dr. Saria kratko predavanje o zgodovini Slovenije v starem veku. Predavanju je pod vodstvom dr. Rajka Ložarja sledil ogled muzejskih zbirk, malo pred poldnem pa so se z dvema avtobusoma odpeljali na Mirje, kjer so si ogledali stari rimski zid, in pa na Grad, odkoder so se s stolpa razgledali po mestu, Barju in okolici. Po kosilu so odpotovali proti Bledu, a so se spotoma pomudili nekaj časa v Kranju, kjer jim je prof. dr. Žontar razkazal znamenite langobardske grobove na Lajhu. Na Bledu so obiskali najprej staroslovansko nekropolo za Žalah in Selišču, univ. prof. dr. Kos pa je imel zanimivo predavanje o prihodu Slovanov v naše kraje. Po opravljenem delu so udeleženci večerjali v hotelu pri Jeklerju, nato pa so se vrnili v Ljubljano.

Jutri bodo nadaljevali z izletom v Logatec, nato pa preko meje v Hrušico, kjer si bodo ogledali znane poznoantične utrdbe, in v Ajdovščino, ki ima eno najznamenitejših rimskih trdnjav. Vračali se bodo preko Vipave in Šmihela pri Hrenovcih, kjer se nahajajo ostanki prazgodovinskih utrdb, in preko Postojne, tako da bodo okrog 16. ali 17. ure na Vrhniki, nekdanjem rimskem Navportu, mimogrede pa bodo obiskali tudi poznoantično zaporno zidovje pri Verdu. Ob 19. se bodo nato zbrali v predavalnici mineraloškega instituta na ljubljanski univerzi, kjer bo univ. prof. dr. Alföldi iz Budimpešte pred zbranim občinstvom predaval o domači kulturi Panoncev v dobi rimskega cesarstva.

Poleg predstavnikov Ljubljane se udeležujejo ekskurzije izmed jugoslovenskih arheologov tudi ravnatelj muzeja dr. Abramić iz Splita, kustos sarajevskega muzeja dr. Sergejevski, prof. dr. Bratanić iz Niša in direktor zagrebškega arheološkega muzeja univ. prof. dr. Hoffiller. Jutri se priključi ekskurziji še banovinski arhivar prof. Baš iz Maribora, ostali predstavniki jugoslovenske arheološke vede pa se bodo pridružili v Zagrebu, kamor prispe ekskurzija v soboto zvečer.

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21—24
Danes ob 4., 7¼. in 9¼. uri.
premiera vesele komedije
Žena zapoveduje
ELISA LANDI
Poje bariton RICCARDO ZANELLI
in sopran NINA KOSHETZ.
arije iz opere »TOSCA«, »AIDA«,
»CAVALLERIA RUSTICANA«.

Kulturni pregled

Šola kot kulturni problem

Naša šola in pozitivno znanje

Izkušen profesor nam piše:

Ni še dolgo, kar smo slišali iz ust vseučiliškega profesorja, da prihaja mladina zelo slabo pripravljena na vseučilišče. Res je, da prihaja tudi z vseučilišča slabo pripravljena poučevat na srednjo šolo. Naj nam to pokaže tale konkretni primer: Mlad germanist uči v šoli: Pravimo: die guten Leute, a brez člena gute Leute, torej alle gute Leute, ker tu ni člena. Deklica iz nemške rodbine pa vendarle piše: alle guten Leuten. Učitelj — germanist se razhudi in zahteva, da naj popravi stavek, toda deklica se ne vda, germanist jo zapiše v razrednico, deklica se pritoži pri razredniku in ta pouči strokovnjaka, da je v zmoti. Nato se strokovnjak vrne v razred in izbriše zapis v razrednici, češ, da strokovnjaki na naši univerzi dopuščajo obe možnosti. . .

S tega konkretnega in resničnega primera vidimo, da naš germanist — strokovnjak pač nima čuta za nemščino navzlic pravilom, ki se jih je najbrž naučil; predvsem pa nima jezikovne prakse. Kje in kedaj bi si jo naj tudi pridobil? Na gimnaziji prevaja iz nemščine od tretjega razreda dalje po tri ure na teden; to je vse. Na univerzi študira starinske jezikovne oblike in primerjajočo književnost, nemščine se pa v praksi sploh ne poslužuje. Odkod naj bi torej dobil jezikovno prakso?

S francoščino je na naših šolah popolnoma isto, ako ne še slabše, ker izven šole nikdar ne čuje francoske besede, medtem ko mu nemščina vendarle pride kdaj pa kdaj na uho.

Dokler bo pouk takšen, bodo tudi uspehi temu primerni. Zakaj se je prejšna generacija naučila tujega jezika perfektno? Pač zato, ker ga ni rabila samo pri pouku tistega jezika, marveč tudi v vseh predmetih. Ni pametno, da sedaj tako skrupulozno varujemo mladino pred okuženjem tujega jezika; razumljivo je pač iz razmer v avstrijski šoli, a racionalno in praktično ni. Tujega jezika, pa naj bo francoščina, nemščina, italijanščina ali angleščina, se učimo samo zato, da ga lahko rabimo v praksi, zaradi tega se ga moramo tudi naučiti, če naj ima predmet kak smisel. Da bi se ga učili leta in leta po tri ure na teden zato, da ga naposled še vedno ne znamo, bi bila pač škoda za izgubljeni čas. Ako pa se bo na srednji šoli naučil jezika komaj toliko, da pri maturi prevaja preproste stavke, potem mu bo tudi na univerzi zaprt pravi študij. Univerza uči pač metodo znanstvenega dela, ne more pa podati celotne snovi. Te se mora lotiti sam dijak. Nimamo zadosti jugoslovenskih znanstvenih spisov, zato mora seči dijak po francoskih ali nemških. Znanstven jezik pa je težak in s samim prevajanjem preprostih stavkov res ne gre. Ako želimo vsposobiti mladino za znanstveni študij, jo moramo poleg metode naučiti vsaj enega svetovnega jezika.

Pri nas v srednji šoli uče vse mogoče, nihče pa se ne zanima za uspehe. Res, prav krepko se da zagovarjati načelo, da se v šoli učimo reči, ki jih v življenju ne potrebujemo. Vendar pa moramo vzlic temu imeti neko trdnejšo zvezo med šolo in življenjem. Vprašajmo jurista, koliko so mu koristile kemične formule in zgodovinarja, koliko je rabil trigonometrijo; z elektriko imamo opravka vsak dan in vendar je vprašanje, koliko zna o nji nestrokovnjak navzlic raznim formulam in zakonom, ki si jih je moral učiti o elektriki v šoli. Slovenski pesnik S. S. mi je zadnjič rekel: »Naše šolstvo se mora preurediti. Koliko smo se morali učiti v šoli o elektriki, če se mi pa vod pokvari, pokličem hlapca, da mi ga popravi; jaz ga ne znam.«

Izjava, ki velja še vedno — tudi v dobi rokotvornega pouka in delovne šole.

Naša šola je vse preveč šolska, ne nauči svojih učencev tega, kar potrebujejo v življenju. Mladina se zaveda te njene slabosti. Kako vesel je čevljarček, ko samostojno izdela prvi par čevljev. Takisto je v drugih poklicih. Česa pa naj se veseli dijak? Kvečjemu izpričevala. Odtod nezadovoljstvo s šolo: pri starejših učencih enako kot pri učiteljih. Vsem nedostaja zavesti **pozitivnega uspeha**. V tem pogledu bi bila preosnova nujno potrebna, da, kar že bridko potrebna. St.

Učilnica-mučilnica

Lajik nam piše:

V nekem francoskem listu sem nedavno čital izjavo Anatole de Monziea, enega najsposobnejših prosvetnih ministrov, kar so jih imeli Francozi v novejšem času. Bivši minister je govoril o šoli in dejal med drugim: »Naša sedanja šola uči mladino vsega, kar človek lahko zna, namesto da da bi jo bila učila tega, kar bi človek moral znati.« Zares, v glagolih »močiti« in »moratiti« tiči eden izmed poglavitnih kulturnih problemov sedanjega šolstva.

V Ameriki radi razpisujejo ankete. Posebno zanimive so ankete, ki naj pokažejo splošno znanje absolventov srednjih šol — novih vseučiliščnikov, prav značilne pa so ankete med odraslim izobraženstvom. Kljub vsej različnosti vprašanj opažamo skoraj po neki zakonitosti povsod isti pojav: Za vsemi šolskimi dresurami, po vsem pitanju s šolsko učenostjo, za vsemi, v strahu prebitimi izpiti ostaja le malo stvarnega, v življenju uporabljivega znanja. Najtrajnejše ostaja po navadi to, za kar se je kdo posebej zanimal in česar se ni naučil iz gole dolžnosti.

Ne mislim, da je to dokaz, kako odvečne so pravzaprav šole v času, ko je za različko od nekdanjih dob toliko lepih prilik, da si človek pridobi znanje tudi brez bivanja v kasarnah učenosti! Le izredno nadarjeni samouki si sami pridobe tudi metodo, kritično mišljenje in pravilen odnos do znanosti in umetnosti. Šole so pa ogromni večini mladih ljudi neizogibno potrebne, zlasti ob današnjem družbenem ustroju, ko so spričevala vzlic siceršnji svoji relativnosti vendarle še najsplošnejše uporabno merilo za strokovno ocenjevanje posameznika.

Hotel bi samo opozoriti na izkustva sodobnega človeka in priklicati tistim, ki v šolah prenapenjajo strune, v spomin relativnost vsega šolskega sistema. Prav zaradi tega, ker srednja šola vzlic vsej svoji pomembnosti in splošni nenadomestljivosti že dolgo ni več tako edinstveno važen in izključno veljaven kulturni činitelj, kakor je bila v prejšnih vekovih. Nihče ne more zanikati, da današnji vodilni evropski pisatelji, kakor so na pr. B. Shaw, M. Gorkij, Knut Hamsun, Thomas Mann, Giovani Papini in toliki drugi predstavljajo ne le umetnostnih, marveč tudi intelektualne kvalitete in da visoko odtehtajo znatno množico šolsko izobraženih ljudi. In vendar ni nobeden izmed njih nikdar stal pred šolsko komisijo, ki bi odločala o njegovi zrelosti; nobeden ni namreč dovršil srednje šole.

V šolah je še vedno preveč starih učnih vzorcev in med učitelji — strokovnjaki preveč zaverovanosti v stroko in v absolutno vrednost šolske učenosti. Zato so žal mnogi pravi tirani tam, kjer bi lahko dosegli večje uspehe, če bi se manj držali črke in bolj duha in če bi vzbujali namesto strahu pred svojo avtoriteto, ljubezen do predmeta. Šola je bila v prejšnjih vekovih prava mučilnica, kar je ustrezalo duhu časa. Duh našega časa zahteva učilnico, ne mučilnico. In mnogo dobre vzgoje, vodstva, praktičnega dela, — vsega, česar si mlad človek praviloma ne more pridobiti brez srednje šole. — rk —

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4. 7 in 9¼ uri
Dorotea Wieck
v prekrasnem delu
USPAVANKA
(Španska romanca)
Vstopnina: Din 4.50, 6.50 in 10.—

Domače vesti

• **Na 50 letni jubilej CMD,** dne 15. sept. pred koncem velesejma pridejo v Ljubljano iz vse banovine družbini delegati. Udeležencem jubilejne skupščine je dovoljena polovična vožnja v II. in III. razredu v vseh brzih in potniških vlakih. Na vstopni postaji kupi vsak udeleženec velike skupščine celo vozovnico in žel. legitimacijo. Pri izstopu v Ljubljani se vozovnica ne sme oddati, ker velja tudi za povratek, če se izkaže lastnik s potrdilom družbinega vodstva, da se je velike skupščine udeležil. Potrdila o udeležbi se bodo dobila pri skupščini. Dovoljenje polovične vožnje velja od 13. do 18. septembra.

• **Delegati mednarodnega letalskega kongresa** se bodo 6. t. m. zbrali v Zagrebu, od koder se bodo podali v Dubrovnik k slavnostni otvoritvi konference delegatov mednarodne zrakoplovne federacije. Na tej konferenci bo sodelovalo 23 narodov in držav. Zagrebški Aeroklub je pripravil uglednim gostom svečan sprejem. Gostje se bodo mudili ves dan v Zagrebu in se bodo ponoči ob 1. s posebnim vlakom odpeljali v Split ter od tam nadaljevali potovanje v Dubrovnik.

Dober večer — **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

• **Smrt zaslužnega prvaka.** V Čekličih blizu Cetinja je umrl v starosti 83 let general dr. Ante Gvozdenović, ki je bil čekliški rojak in eden od najuglednejših črnogorskih prvakov iz predvojne in medvojne dobe. Svoje studije je dovršil v Moskvi, potem pa se je vrnil v domovino ter se zaslužno udejstvoval pri organizaciji bolnišnic v Črni gori. Svetovna vojna ga je zatekla v Parizu, kjer se je takoj priglasil v francosko armado in je služboval dolgo časa kot pomočnik zdravstvenega poveljnika armade, ki je operirala na solunski fronti. Nazadnje je bil adjutant črnogorskega kralja Nikole, po njegovi smrti pa se je vrnil v domovino in nastanil v svojem rojstnem kraju.

• **Vpokojitev v državni službi.** Vpokojena sta: Šabec Ivan, pomožni sekretar banske uprave in Rus Ignac, pomožni sekretar sreskega načelstva za ljubljansko okolico, oba v Ljubljani. G. Šabec je med turisti popularna osebnost, prehodil je že vse naše planine. Zaradi odkritega značaja in šegavosti ga turisti visoko cenijo. G. Rus je bil pred vojno dolgo let v Tržiču (Monfalcone) pri tamošnjem okrajnem glavarstvu. Po prevratu je prišel v Ljubljano. Bil je vedno vesten in vljuden uradnik.

• **Konkurz za vstop v strokovno podoficirsko šolo mornarice v Šibeniku** je podaljšan in se prošnje morejo vlagati do 19. t. m. Kandidati morajo prošnji priložiti zdravniško spričevalo komande vojnega okrožja, kateremu pripadajo. Prosilci iz Ljubljane dobe pojasnila v mestnem vojaškem uradu.

• **Narodni tabor na Poljani.** V včerajšnjem poročilu je bilo napačno označeno zastopstvo Kola jugoslovenskih sester. Pravilno je, da je v njegovem imenu govorila gospa Gregoričeva, venec pa je položila gospa dr. Zbašnikova.

• **Iz domače volne** napravljene pletenine, nogavice, dokolenice, sviterje poseben cenimo ter jih varujemo kot nekak zaklad, ker vedno bolj izginjajo, kajti čezdalje bolj primanjkuje volne za te izdelke ki se izdelujejo le v malih množinah. Letošnja razstava ovac naj poživi in razširi rejo teh živali, da bomo vsaj za domačo porabo pridelali dovolj fine volne. Obiščite razstavo ovac in koz in videli boste, da imamo doma dobro pasmo, ki nam daje volno za te pletenine. Razstava bo v okviru letošnjega ljubljanskega zeseneskega velesejma od 5. do 16. septembra, priredi pa jo društvo rejcev malih živali »Živalca«.

• **Knjiga je človeku najboljši prijatelj.** Biti pa mora res dobra, da doseže svoj namen. Ena takih knjig je Dumasjeva »Dama s kamelijami«, delo, ki je izšlo še pred skoro sto leti, pa je vendar ohranilo svojo svežost in živost. Dramatizirana je šla že neštetokrat čez odre, dosegla je nezaslišane uspehe in trikrat je bila že filmana. Slovenci smo dobili njen prvi prevod že v prvih letih sedanjega stoletja, ki pa je že davno književna redkost. Zato je lani izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani nov prevod, ki ga najtopleje priporočamo. Stane broširan 50 Din, v platnu 60 Din, v polusnju 75 Din. Naroči se pri založnici Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Šelenburgova ulica, dobi pa se tudi v vseh knjigarnah.

• **XV. skupščina Zveze trgovskih združenj dravske banovine** se bo vršila dne 14. in 15. septembra v Ljutomeru. V soboto, 14. septembra bo razpravljala predkonferenca zveznih delegatov o predlogih združenj. Naslednji dan se bo vršila zvezna skupščina, ki bo podala predsedstveno in tajniško poročilo in računski zaključek za preteklo leto, proračun za letošnje leto in obravnavala predloge in strokovne razprave. Sprejela bo resolucije.

• **V članku »Mala antanta se je tudi zabavala«** v včerajšnjem »Jutru« je bilo pomotoma omenjeno, da je ples ljubljanskega baletnega zbora spremljal orkester pod vodstvom opernega direktorja g. Polača. Kakor nam sporoča g. Polič, je orkester dirigiral g. Grum, dirigent orkestra ljubljanskega radia.

• **Bivšim bojevnikom!** Te dni je umrl francoski književnik Henri Barbusse, ki je v svoji knjigi »Le feu« ovekovečil Vaše trpljenje v svetovni vojni. Knjiga je prevedena v vse kulturne jezike sveta in je najbolj grozoten dokument besa in razdejanja, še bolj pa človeškega trpljenja in teptanja človeškega dostojanstva na bojnih poljanah in v jarkih svetovne vojne. Če še nimate knjige, preskrbite si jo nemudoma. Hvaležni boste pisatelju, kakor milijoni bojevnikov po vsem svetu, ki ob tej knjigi obujajo spomine in živopisno doživljajo čas, ki so ga doživeli v najbolj tragičnih trenotkih svetovne zgodovine. Knjigi je znižana cena in stane broširana 15 Din, vezana 25 Din. Dobite jo v Tiskovni zadrugi v Ljubljani in v Mariboru.

• **Trgovine v srezu ljubljanske okolice** morajo biti v petek 6. t. m. na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. ves dan zaprte. Uprava Združenja trgovcev.

Volitve jeseni — **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

• **Naš mali človek si more izboljšati** svoj težki položaj v veliki meri z rejo angorskih kuncev. Trije kunci te pasme dajo letno okrog 1 kg prvovrstne angorske volne v vrednosti 250 Din, ki se z lahkoto vnovči potom društva rejcev angorskih kuncev v Kočevju in uredništva lista »Rejec malih živali«. O dobičkanosnosti teh kuncev se bo vsakdo mogel prepričati na letošnjem jesenskem velesejmu od 5. do 16. septembra na razstavi izdelkov iz volne angorskih kuncev.

• **V vseh slogih moderne kulture** bo izdelano pohištvo, ki ga bodo naši mizarski mojstri razstavili v pohištveni razstavi na letošnjem jesenskem ljubljanskem velesejmu od 5. do 16. septembra. Vsak kupec četudi ima še tako izbran okus, bo z lahkoto našel primerno blago, ki bo prvovrstno, bodisi glede precizne izdelave in oblike, bodisi glede solidnosti in konkurenčnih cen. Preden si nabavite pohištvo, oglejte si to razstavo, nato pa sklenite čimveč kupčij, kar bo razstavljalcem v največje priznanje, obenem pa pobuda k nadaljnemu napredovanju.

Očesni zdravnik
DR. RAJNER BASSIN
Ljubljana, Aleksandrova cesta 4
ne ordinira od 5.—15. septembra.

★ **Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani,** Kongresni trg 2.-II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljše uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvovrstne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojepisni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

• **Informacijski urad vseučiliščnikov v Zagrebu** daje vse informacije o studiju na zagrebškem vseučilišču ter o prehrani in stanovanju studentov. Interesenti naj se obrnejo ustmeno ali pismeno (s prilogo 4 Din v znamkah za administr. stroške) na naslov: Informacijski urad vseučiliščnikov, Zagreb, Tehnična fakulteta.

• **Prva slovenska enoletna trgovska šola, znani »Christofov učni zavod«.** Ljubljana- Domobranska cesta 15, vpisuje dnevno. Šolnina 120 Din. Odlični predavatelji, profesorji! Pojasnila brezplačna!

• **Oglje namesto bencina.** Leta se že poizkuša uporabiti cenejši pogonski material, kakor je bencin. Generatorji za plin iz premoga in oglja, koksa, lesnega oglja in lesa so znani in se že uporabljajo več let. Njihova izdelava je med tem takšna, da se ne morejo uporabiti za pomične motorje, avtomobile in manjše motorne edinice. Nasproti temu sta izstavljena na Zagrebškem zboru 2 avtomobila in to en tovorni znamke Chevrolet in en osebni znamke Buick. Vsak izmed teh vozov ima ugrajen generator za pogon z lesnim ogljem. Generator je enostaven in premišljeno konstruiran ter daje popolno sigurnost pogona. Prihranek na pogonskem materialu je ogromen, kar dokazuje dejstvo, da je imenovani tovorni avto porabil za pot iz Osijeka v Zagreb vsega 60 kg oglja, torej je prevožena pot od blizu 300 km s stroški od 50.— Din, a z bencinom bi stala ta pot najmanj 500.— Din. Na željo interesentov se vrše poizkušnje vožnje vsak dan za časa trajanja razstave. Interes je zelo velik, kar je tudi razumljivo z ozirom na velike prihranke, ki se lahko dosežejo z uporabo tega generatorja. Ta generator se lahko uporabi na tovornih in osebnih avtomobilih, avtobusih, traktorjih žagah, poljskih železnicah, motornih čolnih, pumpah, kompresorjih in sploh na vseh stabilnih bencinskih motorjih. Omenjene generatorje je konstruirala in jih izdeluje Osječka ljevaonica željeza i tvornica strojeva d.d. v Osijeku.

Kavarna Odeon
na Poljanski cesti. Vsak večer koncert najmlajšega ciganskega primasa. Začetek programa radi obsežnosti (28 točk) že ob 11 zvečer.

• **Kes strokovno trgovsko izobrazbo** Vam nudi »Hermes«, enoletni trgovski tečaj, Maribor, Zrinjskega 1, kjer poučujejo profesorji državne trg. akademije. Lastnik: Slovensko trgovsko društvo ima nesebične namene in je zato šolnina minimalna. Prospekti! Vpisovanje dnevno.

• **Smrtna nesreča.** V Št. Juriju ob Taboru se je v petek smrtno ponesrečil delavec Anton Mulh, ki ga je industrijec g. Matija Miklavžina iz Preserij tik Braslovč najel za podiranje drevja. Posekano drevo je Mulha podrlo na tla in tako hudo poškodovalo, da je v nekaj trenutkih izdihnil. Nesrečni Anton Mulh je bil doma iz Št. Vida na Dolenjskem, zapustil pa je ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Pokopali so ga v ponedeljek na pokopališču v Št. Juriju.

• **Velika razbojniška tolpa pred sodiščem.** Pred okrožnim sodiščem v Jagodini se je začel proces proti 37 članski razbojniški tolpi ki je več let strahovala štiri okoliške sreze. Člani te nevarne tolpe odgovarjajo za 30 razbojniških napadov, za več primerov ubojev in za dolgo vrsto hudih telesnih poškodb, vlomov in tatvin. Najdrznejši vlom te tolpe je

Zimski kapital — **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

bil izvršen v levačkem srezu, kjer so si razbojniki oskrbeli puške, samokrese in municijo na ta način, da so vlomili v veliko skladišče sreskega načelstva. Zaradi dolge vrste zločinov in zaslišanja mnogih prič bo trajala razprava kake tri tedne.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Iz Ljubljane

u— **Gasilska zajednica** dravske banovine vabi vse v gasilskih župah Ljubljane-mesto in okolice včlanjene gasilske čete k polnoštevilni udeležbi obhoda po mestu v četrtek, 5. t. m. na predvečer proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Zbirališče gasilstva bo pred Mestnim domom na Krekovem trgu, od koder bo odhod ob pol 19. Prav tako naj se udeležijo te čete v petek 6. t. m. dopoldne manifestacij Jadranske straže na Kongresnem trgu.

u— **Vsem društvom in organizacijam v vednost!** 15. slovanski večer se bo vršil v soboto 11. januarja 1936. v sokolskem domu na Taboru. Prosimo, da tega dne ne prirejate svojih prireditev. JNAD Jadran.

u— **Nacionalisti!** 5. t. m. zbor za povorko ob 19. v Gradišču ob začetku Nunske ulice za praporom ljubljanske strelske družine. **Narodna Odbrana in strelska družina.**

u— **Klub jugost. akademikov iz Trsta, Gorice in Istre** poziva članstvo na jutrišnjo bakljado na čast rojstnega dne našega kralja in svečanosti Jadranske straže! Čuvajmo naše morje! Čuvajmo Jugoslavijo!

u— **Zastavice Jadranske straže najlepši okras oken, stanovanj in izložbenih oken,** se prodajajo še danes po ulicah. Občinstvo naj pridno posega po njih, naj ne bo okna v mestu brez zastave, naj ne bo otroške sobice brez zastavice!

u— **Društvi »Tabor« in »Soča«** vabita vse svoje članstvo na sestanek, ki se bo vršil drevi ob pol 20. v dvorani pri »Levu« posvečen obletnici rojstva Nj. Vel. kralja Petra II. in našim nacionalnim herojem—mučenikom. Na tem večeru bo govoril naš rojak dr. Jože Dekleva, sodelval pa bo tudi pevski zbor »Tabora«. V nedeljo 8. t. m. bomo imeli skupno žalno mašo v cerkvi sv. Cirila in Metoda na Tyrševi cesti

u— **J N A K Edinstvo.** Odbor poziva članstvo, da se udeleži slavnostne bakljade nacionalnih društev na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Zbirališče v klubovem lokalu ob pol 19.

Advokatsko pisarno je otvoril
Dr. Danilo STEFANOVIČ,
v Mariboru, Aleksandrova c. 11/I, telefon št. 22-26.

u— **Glasbene prireditve za časa jesenske razstave na ljubljanskem velesejmu.** Glasbena Matica ljubljanska pripravlja v teh dneh naslednje prireditve: V nedeljo 8. t. m. ob 15. Koroški običaji in plesi. V ponedeljek, 9. t. m. ob 20. francoska serenada na mestnem magistratu, v petek 13. t. m. dunajska serenada na magistratnem poslopju, v ponedeljek 16. t.m. ob 20. v Hubadovi dvorani intimni koncert, ki ga izvajata pianist Anton Trost in Bogo Leskovic. Vstopnice od jutri dalje v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

u— **Uprava Hubadove šupe JPS** nujno pozivlje vse ljubljanske pevske zbore, naj danes, 4. t. m. zvečer ob 20. uri udeleže skupne pevske vaje v Hubadovi pevski dvorani Glasbene Matice. Obvezni nastop v petek dne 6. t. m. ob 1/211 uri na Kongresnem trgu. Pridite vsi in točno in prinesite note Adamičeve »Molitve« in Haidrihovo »Morje Adrijansko«.

u— **Šola Glasbene Matice** sprejema gojence od 9.—12. in od 15.—17, še danes. V četrtek 5. t. m. prosi ravnateljstvo, da se zbero vsi gojenci, ki so vpisani na novo za klavir ob 15. v Hubadovi pevski dvorani. Novi gojenci za violino naj se zbero tam ob 16. ob 1/217. uri pa vsi ostali gojenci za druge predmete. Stari gojenci pa gredo takoj ob 15. v sobe, kjer so imeli lani pouk. Starše prosimo, da sigurno vpišejo svoje otroke še današnji dan, ker je potem v soboto 7. t. m. redni pouk v vseh oddelkih in razredih.

METE VIDMARJEVE ŠOLA
MODERNE PLESNE UMETNOSTI
za poklicne — za lajike
Vpisovanje vsak dan od 17. do 19. ure,
Gajeva 9, Ljubljana.
Začetek šole 2. septembra.

u— **Na drž. konservatoriju bo vpisovanje** vse dni tega tedna od 9. do 12. ure. Od 10. do 13. t. m. se vrše sprejemni izpiti, dne 16. pa je že redni pouk.

u— **Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** vabi vse hišne posestnike, da v dnevih kongresa Jadranske straže in Jadransko-pomorske razstave okrase svoje hiše z zastavami in zelenjem. Opozarjamo tudi, da se dobe pri Oblastnem odboru JS Tyrševa cesta 1a/IV. posebni emblemi JS, ki se prišijejo na državne zastave in se dobijo po Din 20 - 40.,

u— **Emigrante in prijatelje vabimo,** da se polnoštevilno udeleže slavnosti »Jadranske straže« v petek ob 10.30 na Kongresnem trgu in sprevoda. Narodne noše iz Trsta, Gorice in Istre, pridite. Manifestirajmo za naše morje! — Organizatornopropagandni odsek Zveze jugoslovanskih emigrantskih društev, Ljubljana.

PRIMARIJ DR. DEMŠAR,
ordinira Tavčarjeva ul. 2

u— **Združenje mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani** naznanja cenjenemu občinstvu, da bodo na državni praznik v petek dne 6. t. m. mesnice in mesarske stojnice do 10 ure dopoldne odprte.

u— **Otvoritev idejnega tečaja CMD bo** danes v Trgovskem domu ob pol 9.

u— *Nedostajanje posluha* ali volčc slab posluh, je hiba, ki se da pri vsakem, kdor čuti nagnjenje do glasbe, uspešno odpraviti. S pravilno metodo in z vežbanjem čuta za ritem se more povzpeti vsak le malce voljan človek do pevca in glasbenika. Poleg klavirja, violine itd., je danes kot pripomoček za vzgajanje posluha najboljši istrumet moderna kromatična harmonika, ki ima odlične ritmične možnosti in vse sposobnosti za podajanje celo težjih skladb. Tako je danes vsakomur ki nima zadostnega posluha, dana lepa prilika, da more že v kratki dobi učenja uživati aktivno in pasivno najlepšo vseh umennosti—glasbo. Kogar je pa narava s posluhom sama obdarila v zadostni meri, more po nekaj mesecih dovršno igrati na harmoniko že skoraj vsako ne pretežko skladbo. Pozneje se more učiti tudi težjih instrumentov, ker je ves pouk združen z glasbeno teorijo. Točni podatki so na razpolago na Bleiweisovi cesti 21. pritličje.

u— **V zahvali po pokojni Anici Razlagovi** je bilo ime gospoda poštnega direktorja dr. Tavzesa, kateremu je bila izrečena prisrčna zahvala za udeležbo pri pogrebu, popačeno, kar s tem popravljamo

Zobozdravnik — specialist
DR. LOGAR ANTON
ordinira od 8.—11. in od 3.—6. ure
Gledališka ul. 16. pritličje
(Dukičev blok)

u— **Umestna pritožba.** Prebivalci in pasanti Dolenjske ceste se pritožujejo zaradi brezobzirnega kolesarjenja po pešpoti ob Dolenjski cesti, ki je sicer policijsko zabranjeno, a se mnogi kolesarji, zlasti mlajši, za to ne zmenijo. Ves dan drvijo brezobzirno po pešpoti, ponoči tudi brez zvonenja in luči, da so večkrat v veliki nevarnosti pasanti. Na merodajnem mestu so bile že prijavljene take pritožbe in, ker nevarnih kolesarskih dirk še ni konec, pozivajo prizadeti tudi na ta način, da bi se napravil red.

u— **Poziv.** Oseba, ki je pobrala svetlozeleno zapestnico v kopališču »Ilirija«, je bila opazovana. Odda naj jo do sobote pri blagajni kopališča, drugače bo policijsko zasledovana. — Pozivamo poznano žensko, ki je nosilcu reklame Bate iz rok iztrgala najdeno damsko zlato zapestno urico na zelenjadnem trgu, da jo odda policiji ali v Slomškovi 14-I. Svarimo pred nakupom.

Iz Maribora

a— *Mariborski javnostil* Dne 6. t. m. praznuje Nj. Vel. kralj Peter II. prvikrat kot kralj svoj rojstni dan. Po vsej državi se bo ta dan najslovesneje proslavil. Tudi naš Maribor priredi na predvečer dne 5. t. m. slavnostni sprevod z bakljado, na katero vabim vse kulturne in narodne organizacije in vso našo javnost. Zbirališče za povorko je na Trgu Svobode in v ulicah ob Jugoslovenskem trgu. Za razvrstitev bo izdan poseben načrt. Odhod sprevoda bo točno ob 19.30 po ulicah: Maistrova, Kopitarjeva, Aleksandrova, Slovenska in Gosposka. Nato se bo vršila manifestacija na Glavnem trgu, ki bo zaključena z državno himno. Vabim prebivalce mesta Maribora, da okrasijo hiše z zastavami, v ulicah pa, kjer gre povorka, tudi okna in izložbe. Predsednik mestne občine Dr. Lipold, s. r.

a— *55 letnico mature* na mariborski gimnaziji so obhajali včeraj v Mariboru podpredsednik senata dr. Miroslav Ploj, univerzitetni profesor v Pragi, dr. Matija Murko, notar dr. Oton Ploj in prof. dr. Fran Lastavec. Vseh abiturientov sovrstnikov je bilo 18, razen navedenih 4 slavljencev še živi višji sodni svetnik v pokoju Franjo Žumer.

a— *Za skoro pol milijona dinarjev na boljšem.* Včeraj zaključena bilanca Mestnih podjetij za leto 1934 izkazuje poslovni prebitek v znesku 89,031 dinarjev. Leta 1933 je znašal primanjkljaj 373.235 dinarjev. Torej 462.266.60 dinarjev razlike v pozitivni smeri.

a— *Dohodki carinarnice.* V avgustu so znašali dohodki mariborske glavne carinarnice 4,712.051 dinarjev, in sicer na uvozu 4,698.711, na izvozu 13.340, depoziti so znašali v avgustu 875.045 Din.

a— **Iz sodne službe.** Od tukajšnjega sodišča je premeščen k Sv. Lenartu v Slov. goricah sodni uradnik Ivan Čelhar. Vriemu sokolskemu prednjaku in neumornemu društvenemu delavcu so priredili včeraj zvečer v Narodnem domu brati Sokoli prisrčen poslovilni večer.

a— **Smučarska prvaka na kolesih po svetu.** Znana mariborska smučarska prvaka Ljuban Mušič in Bogomir Neuman ste se srečno vrnila s svojega potovanja na kolesih, ki sta ga napravila na progi Maribor — Dunaj — Praga — Karlove vari —Nürnberg — Monakovo — Solnograd — Celovec — Maribor.

a— *V državni nižji gozdarski šoli v Mariboru* se prične šolsko leto 1. oktobra.

a— **Ponesnažena in sanemarjena kapelica sv. Antona** na Pohorju pod Sv. Bolfenkom se je na pobudo nekaterih vrlih planincev zopet primerno uredila in očistila. Tudi se bo na novo pobelila. Tako bo pred vojno tako priljubljeni kotiček zopet prišel v čisli. Slavnostna blagoslovitev bo predvidoma 22. t. m.

a— **Stanje slovitih pekrskih vinogradov** je prav dobro. Tako namizno kakor tudi prešno grozdje ima najlepše izglede.

a— *Gozd — domovanje.* Trgovski potnik brez posla Karel Pipenbaher ložira že dalj časa v tezenskem gozdu brez strehe. Ima ženo in 4 nedoletne otroke.

a— *Šala, ki ni šala.* Ob priliki gasilske tombole v Studencih je bil sredi prireditve požarni alarm in so gasilci takoj odbrzeli v smeri ognja. Neki nepridiprav, ki so mu studenški orožniki že za petami, je zašalo zažgal v bližini kupico slame, kar je zbudilo videz požara. Neslana šala bo krivcu prav pošteno zasoljena.

a —*Okradena grofica.* Grofici Batthyany, lastnici polanske pristave, je v zadnjem času izginilo razno blago, perilo, jedilno orodje, itd. V zadnjem času ji je zmanjkalo okoli 70 oblek in 40 ur. Orožniki vršijo temeljite poizvedbe.

a— *Z drevesa padel in mrtev obležal.* V Ravnah je v svojem sadovnjaku obiral jabolka 63 letni posestnik Ivan Hribernik. Pristavil je lestev k drevesu, toda ko se je vzpel kvišku, se je lestev prevrgla, Hribernik pa je s strto hrbtenico obležal mrtev pod drevesom.

a— *Naplavljeno trupelce.* Mura je naplavila truplo male deklice. Dognalo se je, da gre za 4-letno hčerko Zofije Lilek, ki je kakor znano v trenutku popolne duševne zmedenosti skočila v Muro. Sama se je rešila, hčerka pa je utonila.

a— *Požari brez prestanka.* V Požegi pri Račah je vpepelil ogenj posestniku Stanku Rajšpu gospodarsko poslopje in povzročil škodo 70.000 dinarjev.

a— *Mrtev konj na cesti.* V Spodnji Kungoti je tovorni avto treščil v dvoprežni voz s toliko silo, da je eden konj poginil, drugi pa je težko poškodovan obležal. Gdč. Marija Repolusk, ki je bila na vozu, je dobila na obrazu hude poškodbe.

a— **Javno hišo v Pekrah** so odkrili studenški orožniki. Aretirali so dve dekleti, ki ničesar ne tajita. Obe ste izročeni državnemu tožilstvu.

Z Jesenic

s— **V državni toledo tečaj na Jesenicah** se vpisuje 3. t. m. od 9. do 12. v učilnici II. nadstropje osnovne šole. Znanje modernega toledo vezenja se vsem gospodinjam zelo priporoča.

Iz Kamnika

ka— »Lira« ima danes ob 20. izredni občni zbor v Čitalnici.

Iz Ptuja

j— **Gostilničarska zadruga v Ptuju** priredi v času od 9. do 16. t. m. servirni tečaj pod okriljem Zavoda za pospeševanje obrta pri zbornici za TOI v Ljubljani, podružnice v Mariboru. Tečaj se bo vršil pod vodstvom priznanih strokovnjakov, ki bodo teoretično in praktično predavali: teoretično in praktično serviranje, lepo vedenje, higiena telesa in gostinskih prostorov, notranji ustroj gostilne v mestu in na deželi, nauk o živilih, kalkulacija, kletarstvo, tujski promet, davki in trošarinski predpisi s posebnim ozirom na gostinske obrate. Kandidatje si bodo ob tej priliki ogledali tudi klavnico in hladilnice, kakor tudi druge v stroko spadajoče obrate. Tečaj, ki je eden prvih te vrste v Ptuju, toplo priporočamo **gostilničarskemu osobju.**

Priprave za slavnostne dni JS

Cerkveno opravilo

Na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. v stolnici ne bo slovesne pontifikalne maše ob 10. uri, kakor običajno, marveč **ob 9. uri.** Zato pa bo zahvalna pesem s pripadajočimi molitvami za kralja na Kongresnem trgu ob pol 11. uri, kjer bo tudi slovesno razvitje zastave in praporov podmladkov Jadranske straže. Opozarjamo občinstvo kakor tudi vse korporacije, da nadomestuje ta slovesnost proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja.

Razvrstitev skupin

Da ne bo na dan glavne proslave na Kongresnem trgu nobenega zastajanja ,da se bo napovedani vrstni red tudi res izvedel, objavlja JS tudi za širše občinstvo in obiskovalce kongresa podrobnejše podatke s prošnjo, da se občinstvo samo kolikor mogoče pouči o vrstnem redu.

Ves pomladek ima dohod na Kongresni trg po Wolfovi ulici in Gosposki ulici ter tako razvrščen zavzame pretežni del Kongresnega trga. **Sokoli, skavti in gasilci** krenejo preko Zvezde do pred univerzo. **Pevska društva** se zberejo pred Glasbeno matico, krenejo po Vegovi ulici in se postavijo pred lekarno Bahovec. **Delegati in narodne noše** prihajajo po Šelenburgovi ulici in krenejo po sredi Zvezde za tribuno. **Godbe** pridejo iz Šelenburgove ulice mimo nunske cerkve in se razvrstijo po levi strani Kongresnega trga. ob Zvezdi (Sokolska godba zgoraj, »Sloga« in vojaška godba v sredi). **Avtomobili** pridejo po Šelenburgovi ulici in parkirajo ob Kazini.

Vse ostalo občinstvo prihaja z znaki na Kongresni trg po Wolfovi ulici in Šelenburgovi ulici ter se postavi ob nunski cerkvi na prostor obWurzbachovi hiši ter zavzame dalje tudi prostor v Vegovi ulici in v Zvezdi. **Pomladek** prične zavzemati svoje prostore ob pol 10. **Tramvajski promet** se vrši za čas proslave samo s prestopanjem od Kazine do Drame. Le tako bo mogoče razvrstiti smotrno vse velike množice, ki bodo prisostvovale veliki kongresni slavnosti na Kongresnem trgu.

Kongresni znaki

bodo na razpolago občinstvu tudi v predprodaji od danes dalje. Prodajale jih bodo narodne dame na različnih delih mesta po cestah in ulicah. Opozarjamo, da znake posebno ljubljansko občinstvo, ki se misli kongresnih slavnosti udeležiti, kupi že v predprodaji, ker bo v kongresnih dneh velik naval zunanjih obiskovalcev.

S kongresnim znakom so združene različne ugodnosti, kakor dostop na Kongresni trg na koncert na Taboru, v zvezi s kongresno knjižico pa upravičuje do polovične vstopnine na velesejem, do znižane voznine po električni cestni železnici in do znižane vstopnine v gledališče.

Spominski žebljički

Zbirka spominskih žebljičkov Jadranske straže je dosegla častno število, dobrotniki širom države so podprli s svojimi denarnimi naklonili mladinski socialni sklad JS, ki se upravlja izključno tukaj za slovensko mladino, potrebno sonca in morja. Letos je letovalo s pomočjo tega sklada 200 otrok, ki so bili po zdravnikih spoznani kot nujno potrebni morskega zraka in kopeli.

Zaradi obširnega kongresnega programa, dalje ker so številni darovalci itak pooblastili oblastni odbor JS, naj v njihovem imenu opravi zabijanje žebljev in ker bi sam ta akt zahteval pol dneva časa, se je moral odbor odločiti, da opusti misel slovesnega zabijanja žebljev povodom razvitja svoje zastave dne 6. septembra t. l. in da ob primerni zimski prireditvi opravi to svečanost, h kateri bo povabil vse dobrotnike in kjer bo objavil tudi njihova imena.

Poseben vlak iz Maribora

6. tm. bo peljal iz Maribora do Ljubljane izredni vlak, ki odpelje iz Maribora gl. kol. ob 5. in prispe v Ljubljano ob 8.40 Isti dan bo za povratek izreden vlak z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 17.50 in prispe v Maribor gl. kol. ob 21.30. Navedena izredna vlaka imata postanek na vseh postajah in postajališčih od Maribora do Litije. S tema vlakoma se vozi le podmladek Jadranske Straže v spremstvu učiteljev. Šolska vodstva naj se glede voznega reda informirajo pri svojih postajah.

MAGDA SCHNEIDER
v veseli opereti
MAČEK V ŽAKLJU

Gospodarstvo

Naš sadni izvoz in klirinški promet z Nemčijo

Maribor, 3. sept.

Vsej naši javnosti je znano, kakšne velike težave smo imeli pri izvozu jabolk zlasti pri izvozu v Nemčijo. Letos imamo zopet precej dobro letino, posebno v naši dravski banovini. Po precejšnjih intervencijah je uspelo, da so se pogajanja med našo državo in Nemčijo pravočasno rešila, tako da ni od nobene strani več zadržkov. Ostane le še eno važno vprašanje, namreč težkoče v plačilnem prometu z Nemčijo, saj morajo naši izvozniki čakati na denar v nemškem kliringu po 6 in pol meseca. Tudi zaradi rešitve tega vprašanja so bile od vseh strani intervencije, da bi Narodna banka uredila stvar na kateri koli način, ker je nemogoče, da bi izvozniki finančno vzdržali, da čakajo na milijonske zneske 6½ meseca. Izvozniki so delj časa oklevali, ali naj se spuščajo v nemške kupčije ali ne. Le redki so poskusili, da vidijo, kako bodo naleteli pri Narodni banki, ko dospejo prva nakazila v nemškem kliringu. Tukajšnja podružnica Narodne banke je dovolj zastopala stališče, da bo le oni dobil 30 — 35% posojila na nakazila, ki je banki tudi sicer za izplačilo zadosti dober!

Ker je bilo tako postopanje prerigorozno od strani Narodne banke, se je podala deputacija Združenja sadnih izvoznikov dravske banovine (Maribor) s predsednikom g. Srečkom Kranjcem in zastopnikom Narodne banke dr. Rosino v Beograd k guvernerju in gen. ravnatelju Narodne banke. Tu so dobili odgovor, da je to vprašanje že rešeno in vsak izvoznik dobi takoj posojilo do 60% in celo do 70% ne glede na njegovo premoženjsko in finančno stanje.

S tem, da je sedaj vsakemu izvozniku zasigurano, da bo prejel posojilo v višini 60 do 70%, je rešeno vprašanje, ki bi sicer hudo oviralo naš sadni izvoz. Če bi imel torej kak izvoznik težkoče pri Narodni banki, naj to takoj javi Udruženju sadnih izvoznikov iz dravske banovine v Mariboru, Aleksandrova 42.

Tako je danes rešeno največje vprašanje, in je možnost dana vsakemu izvažati v Nemčijo in dobi od nakazila takoj 60 do 70% izplačanega.

Ako pa bi se delale komu takšne težave od strani tukajšnje podružnice Narodne banke, naj to takoj javi Udruženju sadnih izvoznikov dravske banovine Maribor, Aleksandrova 42.

Interesantno je, iz katerih razlogov si je upravnik podružnic Narodne banke Maribor, pridržal direktive od centrale v Beogradu in hotel spraviti dravsko banovino v isto katastrofo kot lansko leto, ker bi bil izvoz nemogoč.

Gospodarske vesti

= **Sprememba deviznega pravilnika.** Na podlagi čl. 9. pogodbe med državo in Narodno banko in na predlog Narodne banke, je finančni minister izdal tale odlok: Čl. 7 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami se spremeni in se glasi: Vsak izvoznik je dolžan **takoj po plačilu vrednosti** izvoženega blaga ponuditi Narodni banki preko pooblaščenega denarnega zavoda v odkup 50 deviz od celotnega zneska, dobljenega za izvoženo blago, ostanek pa **isti dan prodati** na borzi preko istega denarnega zavoda, razen v primeru, kadar se blago izvozi v države, s katerimi je s posebnimi dogovori in odloki odrejeno poravnanje na drugi način. Denarni zavod, preko katerega se vrši gori omenjena ponudba in prodaja, je dolžan po prodaji ostanka izvozniških deviz na borzi pismeno o tem obvestiti Narod. banko. V primerih, kjer da izvoznik pooblaščenim denarnim zavodom devize na razpolago neposredno iz inozemstva, so dolžni ti zavodi sami ravnati s temi devizami v celoti na način, kakor je gori naveden. V čl. 14. pravilnika se črtajo besede »izvzemši primere iz odstavka 2 čl. 7 pravilnika«.

= **Trgovinska pogajanja z Grčijo**, ki so se v zadnjem času nadaljevala v Beogradu, bodo v prihodnjih dneh zaključena. Zato se prejšnji trgovinski sporazum, ki je bil podaljšan do konca avgusta, ne bo več podaljšal. Novi sporazum, ki bo v prihodnjih dneh parafiran, urejuje tudi plačilni promet na ta način, da bo Grčija plačala 35% v devizah, ostalo pa v kompenzacijskih bonih.

= **Povečanje reškega prometa.** Po večletnem stalnem nazadovanju beleži reška luka letos zboljšanje prometa. Preko luke je bilo v prvem polletju uvoženih 210.000 ton blaga (lani 184) izvoženo pa je bilo 192.000 ton blaga (lani 134.000 ton).

Hmelj

+ *Žalec* (3. t. m.) Veliki prevzemi blaga so zaposljevali včeraj in danes trgovino tako, da se je le v prav ozkem obsegu nadaljevala kupčija po neizpremenjenih cenah do 25 Din za kg. Trgovci pričakujejo v kratkem obilnih naročil in je tako upati na živahnejše povpraševanje in na večje nakupe.

+ Žatec, 3. septembra. Na žateškem hmeljskem trgu traja nakupovanje dalje in plačujejo za prvovrstni hmelj 1550 — 1625 Kč, za srednjevrstno blago pa 1450 — 1550 Kč za 50 kg.

Borze

3. septembra.

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz danes ostali v glavnem nespremenjeni, le deviza Trst je nekoliko popuščala. Avstrijski šilingi notirajo v privatnem kliringu 8.40—8.50, torej nekoliko višje nego včeraj. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.41 v angleških funtih pa po 234.75, dočim so se nudili grški boni po 34, španske pezete pa po 5.65. Na zagrebškem efektnem tržišču notira vojna škoda nespremenjeno 370—371.50 (v Beogradu promet po 370). 8% Blairovo posojilo se je pri čvrsti tendenci trgovalo po 83—84. Promet je bil še v 6% begluških obveznicah po 64 in 4% agrarnih obveznicah po 45.50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2958.15—2972.75, Berlin 1753.48—1767.36, Berlin 1753.48 in 1767.36, Bruselj 733.82—738.88, Curih 1424.22—1431.29, London 216.34—218.39, Newyork 4336.79—4373.11, Pariz 288.35 in 289.79, Praga 180.91—182.02, Trst 356.39 in 359.47.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.25, London 15.2250, Newyork 307, Bruselj 51.5750, Milan 25.05, Madrid 41.95, Amsterdam 207.80 Berlin 123.30, Dunaj 57.50, Stockholm 78.50 Oslo 76.50, Kobenhavn 67.95, Praga 12.71, Varšava 57.90, Atene 2.90, Bukurešta 2.50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 370—371.50, za sept. 369—371.50, za okt.-dec. 371.50 bl., 7% nvest. 80.50 den., 7% stabiliz. 80—81, 4% agrarne 45.50—46.50, 7% Blair. 73.50 den., 8% Blair. 82.50—84, 7% Drž. hip. banka 75—80, 6% begluške 64—64.75; delnice: PAB 232.50 den., Trboveljska 95—110, Šečerana Osijek 115 in 132.50.

Beograd. Vojna Škoda 370—370.50 (370) 7% stabiliz. 81.50—82.50 (82), 7% invest. 82.50—83 (83), 7% Blair. 73.50—74.25 (74), 7% Drž. hip. banka 75.50—77, 4% agrarne (46.75), 6% begluške 66.25—67 (67), Narodna banka 5900—5950 (5900), PAB 234 in 235.

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ **Chicago**, 3. septembra. Začetni tečaji: **Pšenica** za sept. 88.25, za dec. 90.50, za maj 92.625; **koruza** za sept. 72.125, za dec. 57,625.

+ **Winnipeg, 3. septembra.** Začetni tečaji: **Pšenica:** za avg. 82.875, za okt. 83.

+ **Novosadska blagovna borza** (3. t. m.) Tendenca neizpremenjena. **Pšenica:** sremska in slavonska, 78 kg 115; banatska 78/79 kg 122; baška, 78/79 kg 123; gornjebaška in gornjebanatska, 79 kg 125; ladja Tisa, 79 kg 131; ladja Begej, 79 kg 129; baška, banatska in baranjska, ladja Dunav 78 kg 128; sremska, 77-78 kg 121.50. **Rž:** baška 112.50 — 115. **Ječmen** baški in sremski novi 120 — 122.50 **Oves:** sremski in slavonski 103 — 105. **Koruza:** baška in sremska 94 — 95; banatska 92 — 94. **Moka:** baška in banatska »Og« in »Ogg« 190 — 210, »2« 170—190, »5« 150—170, »6« 130 — 150, »7« 110 — 120, »8« 97.50 — 102.50 **Otrobi:** baški, sremski in banatski 85 — 87.50. **Fižol:** baški in sremski beli brez vreč. 2% 270—280.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (3, t. m.) Tendenca nedoločena. **Pšenica:** za okt. 15.11—15.12, za marec 15.94—15.95; **koruza:** za sept, 14.40—14.45, za maj 14.65 —14.66.

BOMBAŽ.

+ **Liverpool**, 2. septembra. Tendenca mirna. Zaključni tečaji: za okt. 5.61 (5.63) za dec. 5.55 (5.56).

Novice z velesejma

Ogromni stroški in ogromno delo. Z organizacijo velike jadranske razstave, ki dela čast prireditelјem in ki je dokaz izredne požrtvovalnosti mnogih tihih delavcev, je bilo toliko dela, da ga obiskovalci razstave ne bodo mogli preceniti, čeprav delo mnogih sodelavcev ni poplačano, kaj šele preplačano. Stroškov bo skoraj 20.000 Din. Bili bi še znatno večji, če bi ne šla velesejmska uprava v vsakem pogledu prireditelјem na roke. Mnogo je žrtvovala, ker pač ni pridobitno podjetje, ampak ustanova, ki je priredila razen gospodarskih tudi že mnogo kulturnih razstav. Naš velesejem ne prejema podpor, čeprav bi bil upravičen pred vsemi drugimi prireditelji enakih razstav v državi. Kdor to ve, bo znal tudi ceniti delo našega velesejma. Učinkovita propaganda za naš Jadran, kakršna je jadranska razstava, je izrednega nacionalnega pomena za našo državo. Jadranska straža si bo pridobila s to prireditvijo največji ugled, saj bo pokazala, kako vneto, požrtvovalno in neumorno dela za naše morje.

Na velesejmu bo tudi kino. Prireditelji jadranske razstave so tudi poskrbeli, da si bodo obiskovalci lahko ogledali lepe filme, ki prikazujejo Jadran, značilnosti Primorja,naravne lepote in obmorsko življenje, kraje, ljudi, morje in otoke. Dobili so okrog 20 izredno lepih filmov. Pri vsaki predstavi bodo predvajali po več filmov. Ob delavnikih bosta po dve predstavi, in sicer popoldne in zvečer, ob nedeljah pa bo še ena predstava dopoldne. Kinematograf bo v paviljonu K, kjer bo urejena lepa dvorana. Nihče nima vtisa, da je v paviljonu, ampak se mu zdi, da je v moderni dvorani. Paviljon je bil temeljito preurejen že za modno revijo, zdaj so pa prostor za gledalce še nekoliko povečali, ker bo vedno velik obisk.

Sokol

Sokolska župa Ljubljana. Članstvo ljubljanskih in okoliških sokolskih društev pozivamo, da se udeleži v čim večjem številu manifestativnega obhoda na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Zbirališče članstva v kroju z društvenimi prapori, godbe in konjenice v četrtek, 5. t. m. na vrtu Narodnega doma. Odhod točno ob 19. V petek, 6. t. m. bo ob 9. dopoldne v telovadnici Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu obvezen sestanek članstva ljubljanskih sokolskih društev v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. s predpisanim sporedom. Udeležba v kroju ali civilu. Posebna delegacija župne uprave in zastopnikov ljubljanskih sokolskih društev se udeleži službe božje v stolnici in pravoslavni kapeli. Ker se udeleži sokolstvo tega dne tudi proslave in manifestacij Jadranske straže na Kongresnem trgu in nato manifestativnega sprevoda, vabimo članstvo ljubljanskih sokolskih društev, da se priključi naši delegaciji v čim večjem številu v kroju. Zbirališče članstva v kroju z društvenimi prapori, godbe Sokola I. in konjenice ob 9.45 na vrtu Narodnega doma. Odhod točno ob 10. dopoldne. Župna uprava.

Načelništvo sokolske župe Ljubljana sporoča, da bodo v nedeljo 8. t. m. župne tekme v posebnih panogah. Tekmovalci, tekmovalke in sodniški zbor morajo biti zbrani in pripravljeni za tekmo ob 8.45 na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola.

Sokolsko društvo Ljubljana II. poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži slavnostne bakljade in sprevoda v četrtek 5. t. m. Zbor v kroju ob 18.30 v Narodnem domu. V petek 6. t. m. je zbor vsega članstva ob ½10. v Narodnem domu v civilu. Udeležba strogo obvezna.

Sokol na Viču vabi svoje članstvo, da se v četrtek 5. t. m. udeleži polnoštevilno bakljade v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Članstvo se udeleži sprevoda v slavnostnem kroju, ostali v civilni obleki s sokolskim znakom. Zbor vseh udeležencev ob 19. pred Sokolskim domom. V petek 6. t. m. pa se udeleži vse članstvo, naraščaj in deca zahvalne službe božje ob 8. v župni cerkvi. Po službi božji bo v sokolski dvorani spominski govor s petjem in godbo.

Dva otroka pod avtom

Višnja gora, 3. septembra.

Danes opoldne je vozil neki voznik visoko naložen voz lanišča po glavni cesti iz Stične proti Višnji gori. Ker je moral paziti na promet pred sabo ni opazil, da so se mu zadaj obešali na voz neki otroci. V vasi Dragi pri hiši na Lahovščini pa mu je pripeljal nasproti osebni avto nekega trgovskega zastopnika iz Ljubljane. Oba voza sta lepo vozila po desni, nenadno pa sta se dva otroka ločila od voza in stopila proti sredi ceste. *Izogniti se nesreči je bilo naravnost nemogoče.*

Avtomobil je oba otroka podrl. Bila sta to 4 leta stari Ludvik Miklič, sin progovnega čuvaja in 3. letni Bogomir Vahčič sin progovnega delavca Jožefa Vahčiča iz Zgornje Drage. Mali Ludvik je bil na mestu mrtev. Iz ust, ušes in oči se mu je hkratu vlila kri. Bogomir pa je dobil nevarne poškodbe. Avtomobilist je svoj voz takoj ustavil in dal z njim odvesti poškodovanega otroka nemudno v ljubljansko bolnico. Sam je počakal na licu mesta na sodno komisijo, ki je bila takoj avizirana in se je mogla po vsem preveriti, da nesreče nista mogla povzročiti oba voznika, marveč je nastal po nepazljivosti otrok, ki so bili brez nadzorstva na cesti.

Oplenjena poštna blagajna

Ig, 3. septembra.

Pretekla nedelja je bila za Ig in okolico polna senzacij. V Zapotoku je bila umorjena kočarica Marija Vodetova, na Barju je moralo v stiski pristati neko letalo, ki mu je bilo zmanjkalo bencina, v ižanski poštni urad pa so vlomili neznani tatovi. Vlomilci, ki so poslovali precej strokovnjaško, so bržkone čuli, da prejme poštni urad vsakega zadnjega v mesecu znatno vsoto denarja, ki jo poštarica izplača za plače državnim uradnikom. V soboto je ižanska pošta v resnici prejela okrog 40.000 Din nakazil, ki pa jih je poštarica, ker je bila naslednji dan nedelja, takoj izplačala naslovljencem. Vlomilci, ki so vdrli v urad na ta način, da so z nekim železnim predmetom razbili križe na oknu, so s svinjsko nogo odprli blagajno, v kateri pa so našli samo 1600 Din. Daktiloskop iz Ljubljane ni mogel ugotoviti nikakih prstnih odtisov, ker so tatovi po vsej priliki delali v rokavicah.

Na toaletno mizo lepih dam,

ki hočejo ohraniti zdravo kožo in zdrav naravni ten spada le

RIVIERA

TOALETNO MILO,

ki je izdelano po kemičnih strokovnjakih na bazi olivnega olja

Otroci na krivih potih

Štiriperesna deteljica je čez poletje kradla na Savi

Ljubljana, 3. septembra.

V nedeljo smo na kratko poročali, da je policija aretirala nekega bivšega mehaniškega vajenca iz Šiške, ki so ga bili zalotili pri kraji. Preiskava, ki jo je kriminalni oddelek včeraj in danes zaključil, je spravila na dan celo kopo zanimivega gradiva, ki kaže, da je bila to poletje na delu cela dobro organizirana tatinska družbica štirih pajdašev, izmed katerih je bilo najstarejšemu komaj 16, ostalim trem pa po 15, 13 in 11 let. Kriminalna kronika je morala v teh letih gospodarske krize, ki so prizadejala mnogo opustošenja zlasti med mladino, ki je bila že od nekdaj v vseh dobah stiske in bede deležna najhujšega, beležiti nešteto primerov otroškega in mladinskega zločinstva, a pojav te male četvorice iz Šiške je vendar edinstven. So to otroci malih, siromašnih ljudi, a da so tako zgodaj zapadli kriminalu, gre krivda v prvi vrsti vendarle njihovim staršem, ki se niso utegnili pobrigati niti za to, da bi poizvedeli, odkod imajo tako pogostokrat polne žepe drobiža in odkod so jim igrače in priboljški, ki so sicer za te vrste mladino luksus. Še preden so odrasli šolskim klopem, so se ti fantje že začeli dobro počutiti v vlogi poklicnega tatu, neprestano v grozljivem strahu, da bodo zasačeni, pa spet v lahkomiselni sladkosti, ko so brezumno razsipali vse prelahko pridobljeni plen. Za denar, ki jim je prišel v roke, so si kupovali slaščic, igrač, vina in vstopnic za kino, nakradeno blago pa so razdajali številnim malim in velikim znancem ali pa ga prodajali za počen groš.

Tatvine so fantje organizirali tako, da so skupno ali posamič hodili ob toplih dnevih na Savo in kradli kopalcem obleko in denar. Na Tomačevem, kjer so delali do srede avgusta, in v Štirnovem kopališču na Ježici, kamor so pozneje prenesli svojo podjetnost, so vsega skupaj zagrešili do 15 tatvin. Plen je bil kdaj pa kdaj sicer bolj majhen, zato pa je bil drugič izdatnejši. Nekemu trgovcu iz Ljubljane so odnesli hlače v njih pa zlato uro, zlato verižico, srebrno cigaretno dozo in okrog 1.500 Din gotovine, tako da je vrednost ukradenih predmetov dosegla skoraj 7.000 Din. Prav zavoljo te tatvine, ki je po pravici vzbudila pozornost tamošnjih orožnikov in kopalcev, se je morala četvorica preseliti proti Ježici. Ko jih je zdaj policija aretirala, je našla pri njih in pri njihovih prijateljih za celo garderobo raznovrstnega blaga. Meseca julija so nekemu častniku pobrali na Tomačevem zelenkaste hlače in v njih nekaj denarja. Z nekega ženskega kolesa, prislonjenega na bregu, so sneli rjavo aktovko, v nji pa ženske sandale in rdečo otroško žogo. Ob koncu julija so odnesli prav tam dve kompletni moški obleki, v njih pa razne dokumente in nekaj denarja. Vse to blago čaka zdaj na policiji, da se prijavijo oškodovanci, še mnogo več svojega plena pa so fantje pognali, razdali ali kakorkoli spravili v denar.

Kakorkoli bi na policiji radi uporabili proti tem otročajem čim strožje kazni, da bi jih za trajno odvrnili z opolzke poti zločinske kariere, so vendar proti njim skoraj brez moči. Najmanjša dva, ki niti med mladoletnike ne spadata, ker še nista dosegla 14. leta, so vrnili staršem, ostala dva, zlasti najstarejši med njimi, ki je nekoč že imel opravka s kriminalom, pa bosta šla na sodišče po svoj delež pravice. Čez malo pa se bodo bržkone spet pojavili tam, odkoder se je sprožil njihov plaz.

Zahteve invalidov

Ljubljana, 3. septembra

V Beogradu je že pod streho invalidski dom, ena od najlepših stavb prestolnice. Slovesna otvoritev in blagoslovitev doma bo 22. t. m. Zgradba predstavlja kolos s petimi nadstropji na treh ulicah. Invalidski dom so začeli graditi lani v začetku maja in delo se je z vso vnemo vršilo 17 mesecev. Takoj po blagoslovitvi doma se bo vršil 11. državni kongres vojnih invalidov Jugoslavije.

Vse invalidske organizacije se vneto pripravljajo na ta kongres v upanju, da bo pripomogel k nujni rešitvi invalidskega zakona. Invalidska vprašanja so tako pereča, da povzročajo vedno večjo škodo ugledu naše skupnosti. Razen invalidskega zakona nimajo invalidi pri nas prav nobene zaščite, invalidski zakon sam, ki velja v sedanji obliki že 6 let, pa ima velike hibe. V šestih letih, ko imamo sedanji invalidski zakon, je še mnogo invalidov, ki nimajo priznanja o svoji invalidnosti po tem zakonu. So kraji in celo pokrajine, kjer sploh vsi invalidi še niso dosegli tega priznanja. Nihče ne more razumeti, kako je mogoče, da v šestih letih niso mogli rešiti nekaj tisoč vlog.

Invalidsko vprašanje se sploh rešuje na ta način, da invalide neprestano reducirajo na ta način, da jim odrekajo priznanja invalidnosti, ali pa da jim zmanjšujejo prispevke. Razmerje med priznanimi in nepriznanimi vojnimi žrtvami gre danes že na polovico. Pri odrekanju invalidskih priznanj in prejemkov igra glavno ulogo davčni cenzus, ki ni vzet po današnjem stanju, marveč po razmerju v času vojne. Za priznanje invalidnine prihaja namreč v poštev oni davek, ki ga je plačeval invalid, odnosno njegova rodbina — v južnih krajih zadruga, pri nas pa očetovo posestvo — takrat, ko je postal invalid. Gmotni položaj od nekdaj ne more biti merilo za danes v nobenem pogledu, najmanj pa pri invalidih, ki so baš zaradi svojih poškodb in nadlog še to izgubili, kar so nekdaj imeli. Merodajno bi moralo biti stanje, v katerem se invalidi nahajajo danes, ne pa razmere, v katerih so živeli nekdaj, ko še niso bili vojne žrtve.

Določila o invalidnosti in o prispevkih so sploh taka, da jih ni mogoče uvrstiti v vrsto socialnih odredb. Invalid, ki ima manj kot 60 odstotkov invalidnosti, sploh nima pravice do ponovnega pregleda, tudi če bi se mu še v toliki meri poslabšale posledice vojne poškodbe. Invalid, ki so mu bili procenti črtani na manj kot 30 odstotkov, ne more biti več invalid, četudi je njegovo stanje tako, da bi se mu lahko pri ponovnem pregledu priznala celo 100 odstotna invalidnost. Taki invalidi so kratkomalo reducirani. Invalid, ki se izseli v inozemstvo in se v treh letih ne vrne, izgubi po sedanjem invalidskem zakonu vse pravice do priznanja in podpore. To pa ne velja samo za naprej, temveč tudi za vse primere v preteklosti in so bili tako mnogi že ob izidu invalidskega zakona izločeni od vseh pravic in zaščite. Tudi oni, ki v januarju 1930 niso vložili prijave po invalidskem zakonu, so bili za vedno izbrisani iz seznama invalidov.

Pri reševanju invalidskega vprašanja mora poleg organizacij invalidov sodelovati vsa javnost ter v interesu svojega ugleda zahtevati revizijo zakona v duhu socialne pravičnosti.

Žrebanje I. razreda 31. kola državne razredne loterije

9. in 10. oktobra t. l.

TRIKRAT več glavnih dobitkov kakor doslej!

DEVET PREMIJ, in to: 2,000.000·— 1,000.000·— 500.000·— 400.000 300.000·— 250.000·— 250.000·— 200.000 200.000·— dinarjev

OSEMKRAT v kratkem razdobju so dobile premije 1,500.000·— 1,200.000·— in 1,000.000·— dinarjev pri nas kupljene srečke!!

Cena srečk kakor doslej: 1/1 srečka Din. 200·— | 1/2 srečke Din. 100·— | 1/4 srečke Din. 50·—

Strogo solidna, strokovna in diskretna postrežba!

Glavna kolektura državne razredne loterije

A. REIN in DRUG, ZAGREB

Gajeva 8. Ilica 15.

Atomi v drobcih

Bombardement atomov s porcelanskimi topovi – Protoni kot sonca, elektroni v vlogi planetov

Ena največjih nalog, ki si jih postavlja moderna znanost, je drobljenje atomov z namenom, da bi sprostila ogromne energije, ki jih je narava skrila v te neznansko male drobce snovi, in jih dala človeštvu v službo.

Znanosti je že davno znano, da atomi niso najmanjši sestavni deli vesoljstva, temveč da so sami sestavljeni iz še manjših delcev, v glavnem iz tako zvanih atomskih jeder ali protonov in tako zvanih elektronov, ki krožijo okoli protonov kakor planeti okrog svojega sonca. Če se posreči zdrobiti to zvezo med protoni in elektroni, elektrone osvoboditi, tedaj se sprošča tista ogromna energija, ki jih baš drži skupaj. V primeri s to energijo so vsi viri energije, ki jih poznamo in uporabljamo, zelo bedni.

Anglež Rutherford je bil prvi, ki mu je uspelo zrušiti to zvezo na umeten način. V svojem laboratoriju je bombardiral atome, ki jim premer znaša komaj desetmilijardni del milimetra, z isto tako majhnimi izstrelki, ki jih izstreljujejo radioaktivne snovi že po naravi sami. Pri tem umetnem bombardiranju je bil navezan tako rekoč na slučaj, kajti milijoni in milijoni bomb odletijo brez haska, a če končno zadene kakšen izstrelek, tedaj zdrobi atom snovi, ki jo hoče eksperimentator pač zdrobiti.

Ruther-fordovo metodo, ki je pomenila pravi prevrat v moderni znanosti, so pozneje izpopolnili, med tem pa so se naučili uporabljati namestu radioaktivnih snovi visoke in najvišje električne napetosti. V Berlinu so delali takšne poskuse z napetostmi treh do štirih milijonov voltov, ta rekord pa so kaj kmalu prekosili Američani v Shenectadyju, kjer so spočetka proizvajali toke 8 milijonov in proti koncu lanskega leta celo 10 milijonov voltov. Pričakovati pa je bilo, da se znanost niti pri tako silnih električnih tokih ne bo ustavila in res sta pred kratkim dva učenca prof. Rutherforda, fizika Walton in Coocroft, jela razdirati atome s pomočjo tako zvanih porcelanskih topov in z napetostmi 16 milijonov voltov. Na tej točki smo se trenutno ustavili. Toda ti uspehi so dali prof. Rutherfordu na kongresu fizikov, ki se je vršil te dni, polno pravico do naslednje zanimive izjave:

«Ni več daleč čas, ko se bo preskrba energij sveta lahko odpovedala premogu. Odprla se bo notranjost atomov in ž njo bo narava podarila srečnejšemu človeštvu energijske zaklade v izmeri, ki jo danes komaj slutimo».

Z italijansko-abesinske meje

Italijanska postojanka na skrajni mejni točki

Leteči človek

Prvi polet z lastno mišično močjo

Na letališču Rebstocku pri Frankfurtu ob Meni je izvršil komaj 20 letni letalec Dennbeil prvi polet z mišično močjo. Pri prvem poskusu je letalo, ki sta ga zgradila inženjerja Haeseler in Villinger, opravilo progo 195 m v višini 1 m, pri naslednjem poskusu je Dennbeil dosegel že daljavo 235 m, isto tako v višini 1 m. To je za začetek vsekakor velik uspeh, posebno če pomislimo, da niti Wrightovo letalo z motorjem ni doseglo pri prvem poletu dosti večjega uspeha

Dennbeilov aparat ni stroj, ki bi si ga človek privezal, kakor je bilo z dosedanjimi letali v podobne namene, temveč se na zunaj ne razlikuje od modernega jadralnega letala. Ima pa majhen propeler s premerom kakšnega metra, ki ga letalec žene z nogo, kakor kolo. Start se izvrši s pomočjo 20 m dolge gumaste vrvi, ki jo pilot v 8 do 10 minutah sam napne. Potem stopi v aparat in ga sprožijo v višino. V tem trenutku stopi v akcijo pogon na noge. Pri poskusnih poletih se je Dennbeilovo letalo dvignilo sprva v višino nekoliko metrov, potem je nadaljevalo pot v višini enega metra. Pri drugem poskusu je napravilo celo krivuljo.

Pobudo za Dennbeilove poskuse je dal nagradni natečaj frankfurtske Politehnične družbe, ki je razpisala 5000 mark za polet s človeško mišično silo, pri čemer bi moral letalec opraviti določeno, 500 m dolgo progo tja in nazaj, skupaj torej 1 km. Razpis je veljal do 2. t. m., a ga bodo gotovo podaljšali, Dennbeil pa, ki sicer ni opravil predpisane proge, dobi vendarle tolažilno nagrado. Ta trenutek je pač najresnejši kandidat za vso nagrado, z nekoliko izpopolnitvami svojega letala to skoraj gotovo dosegel in presegel predpisano progo.

Novi uspehi proti gobavosti

Abesinija ima še dosti bolnikov s to kugo

Sloviti švedski profesor Reenstjerna, ki je odkril, kakor smo poročali pred časom, serum proti gobavosti, piše o svojih novih uspehih pri zdravljenju te strašne bolezni.

Svoje poskuse je delal v novejšem času v Abesiniji, kjer je dosti gobavcev. Obravnaval je 50 primerov in v vseh teh primerih je dosegel vidno izboljšanje. V 65 odstotkih primerov mu je uspelo pacientom vrniti občutljivost prstov. Dva gobavca, ki prej nista mogla držati niti šivanke v rokah, lahko sedaj brez težave šivata. Na Švedskem, kjer je malo gobavcev, je prof. Reenstjerna obravnaval tudi zelo težke primere in je dosegel, da so tvori in odprte rane izginile že po dveh mesecih.

Pes v plinski vojni

Poleg ljudi so v svetovni vojni tudi velik del vojaških konj in psov ščitili pred vojnimi plini z maskami. Živali so se jih kar kmalu privadile. Ob tej priliki so opazili pri psih nekaj zanimivega. Dočim so dotlej trdili, da se pes zanaša pred vsem na svoj voh, so morali tu spoznati, da je stvar drugačna. Tudi če niso živali nikoli opravile kakšne poti brez maske zoper pline, so jo našle s čudovito gotovostjo.

Neki bivški nemški frontni bojevnik pripoveduje o psu, ki je hotel po običajni poti mimo katedrale v St. Quentinu z nekim sporočilom do njihovega položaja. Baš ko je bil na neki prečni ulici, je udarila predenj granata. Pes je takoj napravil ovinek in si poiskal novo pot do cilja, pot, po kateri ni bil še nikoli hodil in ki je ni mogel uganiti niti s pomočjo voha — saj je imel plinsko masko — temveč očitno le s pravim kombiniranjem.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

PAZITE NA IME »PERION«
On opere Vaše perilo snežno belo, ne škoduje mu in po ceni je. — Kvalitetni izdelek slovenske industrije
PERION
Vas bo zadovoljil v vsakem oziru.
SVOJI K SVOJIM!

Abesinija ne bo napovedala vojne

Poročevalec londonskega »Daily Telegrapha« poroča iz Addis Abebe, da Abesinija v nobenem primeru ne namerava napovedati Italiji vojne. Če bodo začeli Italijani z majhnimi napadi, bodo Abesinci primerno nastopili proti njim, ne da bi jim napovedali vojno. Če bodo pa začeli napad na veliko, tedaj bo abesinski cesar izročil italijanskim zastopnikom v Addis Abebi odhodne listine in bo odredil isto tako brez vojne napovedi splošno obrambno akcijo svoje države.

Pred procesom zoper družbo Staviskega

Kakor poročajo iz Pariza, se začne 4. sept. pred porotno sejnskega departementa razprava zoper družbo Staviskega. Zagovarjati se bo moralo 19 oseb, med temi bivša poslanca Garat in Bonnaure, bivši ravnatelj »Volonté« Dubarry, bivši general Bardi de Fourton, ga. Staviska, izdajatelj tednika »Aux Ecoutes« Levy, ravnatelj »Liberté« Aynard, ter bivša odvetnika Gullband—Bibaud in Gaulier. Obtožence bo zagovarjalo kakšnih 60 odvetnikov.

Listi pišejo, da je med razpravo računati z vsakovrstnimi vmesnimi dogodki, ki se bodo obračali proti žalostnemu načinu, kako se je vršila preiskava, kajti samo statisti so prišli pred sodnike, glavni krivci pa so ostali prosti.

Konec deževne dobe v Abesiniji

Londonski »Daily Mail« poroča iz Addis Abebe, da je v zadnjih dneh nastopil nenaden vremenski preobrat. Dolgotrajna deževja so prenehala, namestu njih se od časa do časa sproščajo nevihte, kar pomeni, da gre deževna doba hitro h kraju.

„Dovtip“ s smrtnim izidom

V Szombathelyju na Madžarskem je gostoval te dni cirkus. Pri predvajanju je neki artist Reitz pozval nekega kmeta med gledalci, naj dvigne težko železno verigo. Kmet je prijel za verigo in se je pri tej priči zgrudil mrtev. Reitz je bil verigo zvezal z električnim tokom. Za »dovtip«, ki se je končal tako tragično, so ga aretirali.

Evropska bodeča žica v Afriki

Italijanska utrdba pri Mai Edagi blizu Adua

Vzhodna Afrika zove!

Italijanski bersaljer kliče tovariše s trobento

Skrivnostni mr. Rickett

Mož, ki je spravil pod streho pogodbo za gospodarsko eksploatacijo Abesinije

V svetovnem tisku se zadnje dni nobeno ime ne imenuje tako često kakor ime mr. Ricketta, moža, ki je sklenil z abesinskim cesarjem pogodbo za izkoriščanje naravnih bogastev dežele za dolgo dobo 75 let. Kdo je ta skrivnostna oseba, ki ji je uspelo doseči podpis pogodbe od abesinskega vladarja za African Exploitation and Developement Corporation?

Mr. Rickett velja v krogih londonske City za veleskrivnostnega moža. Pravijo, da je neprekosljiv veščak v petrolejskih vprašanjih. Ponovno je dokazal svojo spretnost pri petrolejskih transakcijah največjega sloga. V maju 1932 je spravil pod streho pogodbo med iraško državo in Oil Developement Cy, ki določa izkoriščanje vrelcev na zapadni strani Tigrisa. Potem je bil med vodilnimi osebami Mussul Oilfield Lmtd, v zadnjem času pa se je postavil v službo družbe Devonport Trakt, ki se zanima za petrolej na vzhodu.

Niti najboljši Rickettovi prijatelji ne vedo povedati mnogo o njem. Rickett ljubi mrak in ne sili nikjer v ospredje. Čeprav je izvedel ogromne petrolejske transakcije, ni najti njegovega imena v nobenem zadevnem direktoriju. Je pa Rickett na glasu bogatega moža z milijonskim premoženjem. Ima štiri tajnice in skoro vedno potuje. Svrhe svojih potovanj ne izda nikomur, niti najožjim prijateljem. Časih sedi ob devetih zjutraj še v svoji pisarni v Londonu, uro pozneje pa že potuje z letalom proti Parizu ali kdo ve kam. V Berkshireu ima lepo hišo, v Pembokeshireu pa gradič Amroth. Zveze ima z mnogimi odličnimi državniki, tako n. pr. z Lloydom Georgeom in drugimi. Poročajo, da je tudi velik prijatelj Mussolinijevega zeta, grofa Ciana, katerega je v zadnjih mesecih ponovno obiskal.

Družba, za katero je pridobil gospodarske koncesije v Abesiniji, je bila vpisana v register tvrdk v ameriški državi Delaware šele letos 11. julija in njena osnovna glavnica znaša pol milijona dolarjev. Njeni osnovatelji, Artur Britton, Edvard Wills, Vincent Westrup, so pa v ameriških finančnih krogih doslej neznane osebnosti.

Abesinke se gibljejo

Gospa Shoaregetova, soproga nekega generala cesarja Halleja Selasleja, organizira v Addis Abebi zvezo abesinskih žen, ki bodo stale domovini v bližnjih težkih urah ob strani

Vinograd na strehi

Zadnjič smo poročali o pragozdu, ki so si ga omislili na strehi nekega nebotičnika v Los Angelesu. Še kurioznejšo idejo je imela ga. Brevoort Stevena, ki je dala napraviti na strehi svojega 40 m visokega nebotičnika v New Yorku cel vinograd. Njeni znanci so se ji smejali, toda ona se ni strašila niti zasmehovanja niti stroškov.

Poiskala si je strokovnjake iz Evrope, ki so ji za visoko plačilo vsadili dragocene trte v 10 ton najboljše zemlje, ki jo je dala prinesti na streho. Njena vera, da bo imela stvar uspeh, se je izkazala za pravilno, kajti trte so dobro uspevale in obrodile in letos bo imela ga. Stevenova prvo trgatev: osem krasnih grozdov. Gotovo jih bo naslednja leta še več. A podjetna dama misli še dalje. Njena ideja je sedaj, da bi si uredila na svoji strehi cel sadovnjak, v katerem bi rastle posebno breskve, ki jih ima silno rada.

Rodovitna ciganka

V Szarvasu na Madžarskem je 46-letna ciganka Buljevškyjeva rodila svojega 30. otroka. Ciganka je poročena 29 let, trikrat je rodila dvojčke, enkrat pa trojčke. Od vseh teh otrok sta živa dva.

NEKAJ ZA VSE

V imperatorskem Rimu so bile odlične dame zaljubljene v rdečo barvo las germanskih žensk. Posnemale so jo v tem, da so si lase barvale z octovo kislim svincem. Tega pa so pridobile po nekem Plinijevem poročilu na ta način, da so v svinčevi skledi dva meseca gojile pijavke v vodi, ki ji je bil primešan jesih.

Pri težavah zavoljo povešenega želodca nam pomaga često to, da si želodec tik pred jedjo na lahko maskiramo in da po jedi vzamemo pet kapljic črešnjevega lavorjevca po receptu.

Migreno, ki se pojavi pri mnogih ženskah po porodu in ki se z običajnimi sredstvi ne da odpraviti, zdravijo v novejšem času s preparati iz jajčnika. To zdravljenje se mora vršiti pod zdravniškim nadzoretvom.

Na Kitalskem dajejo dojenčkom ženskemu po večkrat na dan svinjskih krač.

Dva in pol milijona zavarovalnine

Neka londonska zavarovalnica je izplačala vdovi po ameriškem filmskem igralcu in častnikarju Rogersu, ki se je pred nejavnim smrtno ponesrečil na poletu z Wileyem Postom ogromno zavarovalnino v znesku 2 in pol milijona dolarjev.

ANEKDOTA

Ko je bil Whistler še malo znan, je nekoč razstavil v Monakovem. Prejel je kopajno drugega reda. Ko so mu jo poslali, je odpisal: »Dovoljujem si izreči Vam svojo najtopljejšo zahvalo drugega reda«.

VSAK DAN ENA

»Tetka, ali smem nekaj vprašati?«
»Seveda smeš, ljubček moj!«
»Torej te bom vprašal, če ne boš huda.«
»Nu, le vprašaj, huda ne bom zato prav nič.«
»Dobro, tetica — ali pripadaš ti res krasnemu spolu?«

(»Aftenbladet«)

Ljubljana v znamenju Jadrana

Pogled v delavnico, kjer pripravljajo kongres JS in razstavo

Ljubljana, 3. septembra.

Jadranska razstava s kongresom JS obeta biti v resnici senzacija, kakršne Ljubljana še ni doživela. Na razstavnem prostoru in okrog njega na velesejmu je od zore do mraka pravi semenj, in če se sprehodiš po Gosposvetski cesti, boš prav gotovo srečal kak tovorni avto, ki hiti težko otovorjen z vsemi mogočimi zanimivostmi z našega Jadrana, ali pa vsaj človeka, ki nosi pod pazduho skrbno izdelan model kakšnega parnika. Jadranska razstava, prva v državi, ni kakor katerasibodi izmed razstav ki smo jih videli tisoč od prevrata do danes. Zajeti Jadran, kakršen leži med našo obalo in Apenini, z veliko žlico in ga preliti v Ljubljano, da ga v miniaturi prikažemo vsemu svetu, ki sam ne utegne na morje — to nikakor ni majhna stvar. Vnemi oblastnega odbora JS in njegovih številnih sodelavcev je naloga, kakor kažejo vse priprave, v polni meri uspela in Ljubljana bo lahko v dneh kongresa in velesejma nudila svojim gostom revijo, ki bo brez dvoma vsem desettisočem obiskovalcem ostala trajno v spominu.

Kongresna pisarna

prejema že zdaj številne prijave od vseh strani. Tako bodo jadranski stražarji iz Skoplja prinesli s seboj kar 5 podmladkovih zastav, enako številna delegacija se je najavila iz Dubrovnika, stražarji iz Karlovca pa bodo vzeli s seboj tudi svoj renomirani tamburaški zbor. Ljubljana se bo tiste dni razigrala in razvihrala kakor samo ob največjih slavjih. Že so postavljeni številni rdeči drogovi, na katerih bodo plapolale zastave, a premnoge podrobnosti za okras Ljubljane bodo po zamisli mojstra Plečnika izvršene te dni.

Da bo mogoča tolikšna udeležba, gre pač v prvi vrsti zasluga dejstvu, da so prireditelji izposlovali za vse člane in podmladkarje četrtinsko, za vse ostale udeležence pa polovično vožnjo. Kongresna pisarna je te dni razposlala na vse odbore v banovini in v državi legitimacije za četrtinsko vožnjo in vsi člani JS in podmladka, ki legitimacij še ne bi prejeli, naj se obrnejo ponje do najbližjih krajevnih odborov. Vse šole in podmladke, ki se nahajajo ob železniški progi Maribor — Ljubljana, opozarjamo, da bo 6. septembra zjutraj vozil proti Ljubljani poseben vlak, namenjen v prvi vrsti podmladkarjem. Voditelji mladih Stražarjev naj svoje skupine odpravljajo s tem vlakom, ker bo najugodnejši zanje. Podrobnejši vozni red bo še o pravem času objavljen.

Po velikih pripravah še večja presenečenja

Kaj se prav za prav te dni pripravlja med paviljoni, ki so je zlobni jeziki krstili za Potemkinove vasi. Zvedeli so le, da gradijo na velesejmu drugi nebotičnik, ki se bo nekaj časa imenoval morski svetilnik in bo v resnici svetil nad vsem mestom ter bo celo marsikomu posvetil do dna žepov.

Zaenkrat moraš imeti protekcijo, da te vratar spusti na velesejem. K sreči pa ni treba nikomur kupiti vstopnice. In ko vstopiš, se ne moreš orientirati. Vodiče sicer že tiskajo, toda o najzanimivejšem, namreč o morskem svetilniku in njegovem ujetniku Merkurju, ne bo govoril noben vodič. Res velika sreča, da je morski svetilnik brez vogalov, da lahko nekaj časa krožiš ob njem od samega presenečenja, ko bi rad ugotovil, kam je skril Merkur peruti, odnosno tisto krilo, ki je prejšnja leta tako božansko vihralo za njim. Toda pustimo svetilnik, saj še ne sveti!

V paviljonu J. smo med mornarji. V prvem oddelku, pri vhodu, bo razstavljala Jadranska straža. Baš sestavljajo ogromen relief, skoraj 8 m dolg, ki nam prikazuje jadransko obalo tako nazorno, da moraš obstati in v duhu prepotovati skozi vsa letovišča. Kaj pa hočemo, ko mora človek občudovati Jadran tako od daleč! Tako nameravajo obiskovalcem vzbujati skomine. Marsikaj jim bodo pokazali, saj so vozili razstavno gradivo več dni s kolodvora. Zdaj so že nekoliko razdelili predmete, da se vsaj lahko prekobališ čez zaboje.

Sredi morja na velesejmu

Pri mornarjih gre seveda vse tako gladko, kakor na ladji, ko zabrlizga kapitanova piščalka. O pripravah pri njih ni treba več govoriti, ker je že skoraj vse gotovo. Lancirna cev je montirana tako imenitno, kakor da bodo začeli spuščati mine po velesejmu. Povedati je treba, da tudi mornarji lansirajo, ne samo novinarji. In seveda vražje resno. Toda na njihovi razstavi je toliko presenečenj, da je bolje molčati, ker bi nas sicer lahko kdo dolžil, da hočemo kaj »lansirati«. Oglejmo si rajši podzemski bazen, ogromen akvarij za sladkovodne ribe, ki drži 42.000 litrov vode! Že zdaj je precejšnja gneča pri okenčkih, in kaj naj rečemo, ko nekateri pravijo, da so vzidana povečalna stekla, ker se jim zde tako neznansko velike! Nikomur ne gre v glavo, da so krapi tudi po 10 kg težki. Še tajnik Ribarskega društva pravi, da je to senzacija.

Sicer so pa senzacije na velesejmu zdaj ž. nekaj vsakdanjega. Tako bo v paviljonu G prava revija senzacij. V njem je že zdaj vse, česar ni bilo niti na Noetovi barki. Slikarica pravkar slika morsko dno tako nazorno, da se bojiš, da bi ne utonila. Morske zvezde ji uhajajo izpod rok, strahotne počasti odpirajo žrela in polipi iztezajo tipalke. Ladij je v tem oddelku več kakor v največjem pristanišču. Seveda modelov, a med njimi so tudi tako veliki, da dobiš lahko morsko bolezen že, če jih pogledaš. Ribiči, jamarji, paroplovne družbe, denarni zavodi, občine — nikar ne naštejmo vseh! Vsi sodelujejo složno, znanstvenik poleg društva, ribiča, tovarne konzerv... Toda nad vsemi je arhitekt, ki ustvarja iz splošnega kaosa harmonijo. V paviljonu M. požagajo tolčejo, nleskajo in skobljajo kakor v ladjedelnici. Tam bo arhitektonska razstava, zdaj je pa še delavnica za relife, stene, napise, ograje...

Največji zakladi

so v morju. Ne le zato, ker je njiva, kjer se samo žanje, ne da bi bilo treba sejati, temveč tudi zaradi tega, ker bogati človeka notranje s svojo mogočno lepoto. Nešteto umetnikov je navdihnilo morje, da so ustvarili nesmrtne umetnine. In ko obstaneš v občudovanju pred takšno umetnino, začutiš večno lepoto morja, čeprav si daleč od njega. Naš Jadran je svojstveno lep. Jadranska razstava na velesejmu ne bo prikazala le bogastva, značilnosti ter življenje Jadrana, temveč še posebej njegovo lepoto, in sicer najlepše na veliki umetnostni razstavi, kjer bodo razstavljene le slike z morskimi motivi (marine). Tako velike umetnostne razstave še ni bilo na velesejmu, saj bo zavzela ves paviljon N. Prostor je že urejen in prispele so že skoraj vse slike. Zastopani bodo umetniki iz mnogih krajev države, da bo razstava prava revija umetnosti o našem morju. Razstavljena bodo najboljša dela ter bo razstava vsestransko na višini. Ne bo le atrakcija, kakor bi morda kdo mislil, ki gleda s presodki na umetnostne razstave v okviru drugih razstav. Pravi dogodek bo v našem kulturnem življenju, zato smo čutili dolžnost že zdaj da opozorimo na njo.

Zveza Slovenije z morjem

je življenskega pomena za našo banovino. Jadranska razstava na velesejmu bo manifestacija za naše morje in jasno nam bo predočila izreden pomen dobrih prometnih zvez zaledja z morjem. Opomin bo hkrati, da moramo dobiti čim prej dobre ceste in železnice, da bo postal Jadran v resnici naš, da bo zaledje živelo z njim. Zdaj je še odrezano od njega. V prometnem oddelku jadranske razstave bo razstavljen tudi zelo poučen kartogram z obstoječimi in projektirinami železnicami in cestami, prihajajočimi zlasti v poštev za našo banovino. Blizu je morje, pa vendar tako daleč. Niti jadranske ceste nimamo. Kratke železniške proge bi bilo treba zgraditi, da bi dobila Slovenija zvezo z morjem in da bi se usmeril tujski promet iz inozemstva skozi naše kraje k morju. Gospodarstvo Slovenije bo suha veja na drevesu gospodarstva vse države, dokler bomo odrezani od morja. Jadranska razstava nas opozarja: Čuvajmo naše morje in naj sega njegov blagoslov tudi v zaledje!

SPORT

Bolgarski sportniki prvič med nami

Lahkoatletski dvoboj med Oficirskim SK AC in Primorjem 7. in 8. septembra

Naša prva vest o gostovanju bolgarskih sportnikov v Ljubljani je vzbudila v vsej javnosti veliko zanimanje. Prepričani smo, da bo vsa naša javnost, ne samo sportna, spremljala bratske bolgarske sportnike s toplimi simpatijami ter v velikem številu prisostvovala njihovemu nastopu.

V 20 članski ekipi bolgarskega lahkoatletskega državnega prvaka, Oficirskega SK AC 23 iz Sofije je 10 državnih reprezentantov z zadnjih balkanskih iger v Zagrebu leta 1934. So to večinoma istočasni državni prvaki in rekorderji. Najbolj pomembna sta Dojčev, večkratni balkanski prvak in rekorder v desetoboju in skoku ob palici. Dojčev se z vso pravico šteje med atlete evropskega slovesa. Poleg njega je Gančev brez dvoma drugi najboljši all-round atlet na Balkanu. To dokazuje dejstvo, da je bil Gančev balkanski prvak v metu diska in od začetka balkanskih iger do lani balkanski prvak in rekorder v metu diska hel. stil. Dalje brani bolgarske rekorde v metu diska prosti stil (43.96 m), v metu diska hel. stil (37.67 m), v troskoku (13.65 m), v teku 110 m z zaprekami (16.2). Poleg tega ima odlične rezultate v skoku v daljavo, v metu krogle in v skoku v višino. Oba reprezentanta sta torej nadmočna vsem jugoslovenskim all-round atletom. Imenovana bosta skupno z rekorderjem v skoku v višino Panajotovim (1.815 m.), kateremu manjka pol stopala, z Georgijevim (met kopja 53.69 m.), Žekovom (tek 800 2:02) in drugimi zastopala bolgarske barve v Ljubljani.

Naš državni prvak Primorje, ki zaostaja za Bolgari v metih in skokih, pa je v premoči v tekih. Vendar pa ne bo mogel poslati v borbo sprinterja Kovačiča, ki je blesiran. Nekateri njegovih tekmovalcev, kakor Martini in Krevs, niso v formi. Baš zaradi tega dejstva pa so moči obeh moštev precej izenačene in je izid dvoboja negotov. To bo le še povečalo zanimanje za borbe, ki bodo od začetka do konca napete.

Dvoboj se bo vršil 7. in 8. septembra na igrišču Primorja.

Lahkoatletski miting S. K. Korotana Lj.

V soboto in nedeljo popoldne se je vršil na Rakovniku ob Dolenjski cesti prvi službeno priznani javni nastop SK Korotana, ki je moral prirediti ta nastop kot najmlajši član JLS po dolžnosti. Miting je uspel dobro in je bil pripravljen z veliko vestnostjo. Prireditelji so se skušali držati pravil čim točneje, zato jim tudi ni šteti v preveliko zlo, če ni šlo vse tako kot smo običajno vajeni. Pri delu so jim pomagali prvič na njihovo prireditev služb. določeni savezni sodniki in nekateri sportni predstavniki mestnih klubov Primorja in Ilirije. Uspehi doseženi na zadnjem dvodnevnem tekmovanju sicer niso prvovrstni, vendar so tekmovalci predvsem novinci pokazali resno voljo. Sodniški zbor je svoje delo opravil hitro in točno. Tekališče je zaenkrat le zasilno in prekratko, vendar je uporabno tudi za prireditve in tekmovanja. Tudi za popolnejše tehniške naprave bo treba še precej žrtev.

Tek na 50 m: jun. 1. Jeločnik (Pr.) 6.8, sen. 1. Beranek (Kor.) 6.9.

Mladinska stafeta 4x250 m: Nastopile so tri stafete prireditelj. Prva je bila stafeta III. (Lupinc, Kahne D., Padovan R., Novinc) v času 2:45.8.

Skok v višino: jun. C 1. Pogelšek (Pr.) 160 sen. 1. Grünfeld (Ilir.) 150.

Met kopja: sen. 1. Beranek (Kor.) 36.50, 2. Jerančič (I.) 33.58 3. Grünfeld (I.) 33.44.

Met diska jun. 1. Kosec (Pr.) 34.50, 2. Pogelšek (Pr.) 34.46, sen. 1. Beranek (K.) 28.18.

Cross country tek na 1000 m mladinski. Nastopilo je 12 tekm. 1. Žgajnar (Kor.) 5:23.5; 2. Renčelj (Pr.); 3. Padovan R. (K.) Izven konkurence starejši: 1. Dolinšek (K.) 5:10.2; 2. Tavčar (Il.) 5:10.4.

Tek na 60 m: jun. 1. Vahtar (K.) 2. Safošnik (I.), sen. 1. Aničič (Kor.) 7.8, 2. Beranek (K.) 8.2.

Skok v daljavo: jun. 1. Pogelšek (Pr.) 6 m. sen. 1. Grünfeld (Il.) 5.47.

Met krogle sen: 1. Beranek (K.) 958, izven konkur. 1. Pogelšek (P.) 11.13.

Tek na 500 m mladina A in B (12 tekmov) 1. Žganjar (K.) 1:18, 2. Bivic 3. Kahne (oba Kor.)

Troskok: 1. Beranek (K.) 10.97, 2. Grünfeld (Il.) 10.93.

Tek na 5 km: 1. Krpan (Pr.) 15:47! Zelo lep rezultat, vendar zaradi delno netočno odmerjene proge ne odgovarja popolnoma. 2. Dolinšek (K.) 3. Kvas (Ilir.).

Zaključna točka je bila *stafeta 4x250 sen.* Zmagala je Ilirija komb. s Primorjem v času 2:15. drugi so bili domačini.

Med tekmovalci Korotana je bil deležen posebne pozornosti njihov najboljši tekmovalec vsestranski Beranek.

Službene objave LNP

(Seja k. o. dne 29. VIII. 1935)

Navzoči: Kralj, Salamon, Pokovec, Slanovec, Bucik, Strah, Sancin

Kaznujejo se: po §§ 30 in 31 k. p. ter z uporabo §§ 13 in 14 k. p. Finžgar Rudi, Sora, s sedemdnevno zabrano igranja; všteje se mu suspenz; po § 24 k. p. Keršnik Jože, Zagorje, z enomesečno zabrano igranja; po §§ 30 in 31 Richtar Oskar, Sloga - Lj., s 14-dnevno zabrano igranja; po § 44 k. p. Anzelc Miro, Mladika, s 6-mesečno zabrano igranja.

Vse kazni tečejo, v kolikor ni vštet suspenz, od dneva objave.

Uvede se kazensko postopanje proti igralcem: Hribar Jože, Korotan — Lj., Škerlj Janez, Sora, Kuraš Rudi, Trbovlje, Zornada Josip, Primorje, Žargi Anton, Ilirija, Štiftar Janko, Kovač Stane, Ručman Avgust, vsi Domžale, Trifunović Božo, Korotan - Kr., Perko Dane, Mars, Bujanić Stjepan, Šarić Franjo, oba Gradjanski; Šarić se obenem takoj suspendira. — Dalje se uvede postopanje proti funkcionarjem ali članom klubov: Korošec, Reka, G. Gottwald, Domžale, Fr. Šetina, Primorje.

Suspendirajo se: po § 55 k. p.: Kunej Viktor, Mladika, Starman Lado, Sloga-Lj. po § 67 k. p.: Smolnikar Drago, Reka, v zadevi Smolnikar se zaslišijo priče: M. Drobež, Mars, in Ivan Zajc, Jadran, v svrho soočenja pa Ivan Kranjc, Mars.

Zadeva Bogme Simon se odstopi JNS.

Ustavi se kazensko postopanje proti igralcem: Keravec, Stojanović, Poznik, Batič in Kolarič, vsi Slovan, ter Babnik, Svoboda - Lj. Dalje se ustavi postopanje proti igralcema: R. Bunc, Slovan in L. Malačič, Mura ter obema dvigne suspenz.

V zadevi po prijavi ss Martelanca se kot priča zasliši Dore Kern, član u. o.

V zadevi po prijavi člana u. o. JNS Petrovića se kot priči zaslišita predsednik Ilirije dr. Lapajne in predsednik Primorja Sancin. Podpredsednik II.

Mornarski zbor

Ljubljana, 3. septembra.

Mornarska sekcija Jadranske straže priredi v nedeljo 8. septembra ob 17. uri v dvorani OUZD mornarski zbor, ki bo dostopen javnosti. Govorili bodo dr. Hlavaty Robert, predsednik sekcije o *pomorski ideologiji*, dr. Sovdat Miroslav o *stanju našega pomorstva*, kapetan dolge plovidbe Rudolf Crnič, predsednik zagrebške mornarske sekcije JS, o *naši trgovinski mornarici* in kapetan dolge plovidbe Marko Kurtina, tajnik Kluba kapetanov trgovinske mornarice, o *socijalni zaščiti naših pomorščakov*.

Zbor bo posvetil vsem perečim pomorskim vprašanjem veliko pažnjo, prav posebno pa vprašanju socialne zaščite naših pomorščakov. V ilustracijo, kako žalostno je sedanje socialno stanje naših pomorščakov, naj samo omenimo, da mnogi naši starejši pomorski kapetani, nekdaj ponosni zapovedniki naših parnikov in jadrnic, žive danes le od malenkostne in neredne mesečne podpore po *15 dinarjev*, ki se jim še danes daje iz njihovega fonda »Sv. Nikole«! Še bolj žalostno vprašanje tvorijo mornarji, kurjači in ostalo nižje osobje naše trgovske mornarice, ki je popolnoma odvisno od svojega delodajalca in z zakonom popolnoma nazaščiteno. Poudarati pač moramo, da je naša država edina, ki še nima zakonov, s katerimi se bi zaščitile človeške pravice pomorščakov. Na zboru bomo čuli tudi marsikaj zanimivega o naši trgovski mornarici. Govornik, je strokovnjak v teh vprašanjih. Pa tudi ostali govorniki bodo povedali toliko zanimivega iz področja našega pomorstva, da jih bo vredno poslušati.

Kdor ceni prizadevanje ljubljanske mornarske sekcije JS, da javnosti v pravi luči pokaže dejansko stanje našega pomorstva, ta se bo gotovo udeležil mornarskega zbora. Vsak, ki se zanima za pomorske probleme, naj se zaveda, da je s pravilno rešitvijo teh problemov združen obstanek in bodočnost stotine naših rojakov, ki so našli zaposlitev na ladjah naše trgovske mornarice.

ŠOLSKE VESTI

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične šolsko leto zimske šole, ki traja dve zimi po 5 mesecev, v začetku novembra. Vsi učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo ostali po končanem šolanju na kmetiji. Lastnoročne na celo polo pisane prošnje, kolkovane s 5 Din, je poslati ravnateljstvu šole najpozneje do 1. oktobra. Priloge: krstni list, domovnica, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjava staršev ali varuha (kolek 2 Din), s katero se obvežejo plačati stroške šolanja, obvezna izjava staršev ali varuha (kolek 2 Din), ki reflektirajo na kako štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa da povrnejo zavodu prejeto podporo. Navesti je treba točen naslov in zadnjo pošto. Pogoj sprejema je starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek izpit iz slovenščine in računstva. Izpita so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Oskrbnina znaša do preklica od 25 do 300 Din mesečno po premoženjskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno naprej. Prosilci za banovinsko znižano mesto morajo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedno družinskih in gospodarskih razmer. Obenem naj prosijo za podporo še sreski kmetijski odbor.

Italijanski kralj v Trstu

Kralj Viktor Emanuel III. se je v nedeljo zjutraj pripeljal v Trst, kjer so ga sprejele mase fašističnih političnih, stanovskih in mladinskih organizacij. Na griču Sv. Justa je ob 10. dopoldne odkril novi spomenik padlim vojakom. Po posvetitvi spomenika ga je pozdravil tržaški podesta Salem, nato pa je imel kratek govor slepi fašistični poslanec Delcroix, ki je uvodoma poudaril: »Od onega dne, ko ste vstopili v mesto, poznate dušo tega ljudstva, ki je danes z isto ljubeznijo in z novimi čustvi zbrano okrog svojega kralja. Onega dne je bil srečen vsakdo, ki je videl izpolnjeno svojo nado, in ki je čutil, da se je sprostilo njegovo srce. Danes vsakdo zvesto čaka nove napovedi in čuti nov ogenj, pripravljen na novo zmago.« V tem pesniškem tonu so sledila nadalje izvajanja govornika, ki ga listi imenujejo »proroškega slepca«.

Kralj se je nato odpeljal po mestu in si ogledal razne javne naprave, tovarne in vojašnice. Zvečer je z dvornim vlakom spet odpotoval.

Letošnja žetev

Po uradnih podatkih, ki so bili doslej zbrani, je pričakovati, da bo letošnja žetev v deželi splošno boljša nego je bila lanska. Lani je bilo posejanih 27.825 ha s pšenico, 2922 z ržjo, 5514 z ječmenom in 3310 ha z ovsom. Površina posejane zemlje je letos narastla, tako da je odpadlo 38.277 ha na pšenico, 2878 na rž, 5607 na ječmen in 3331 na oves. Lani je znašala žetev 291.300 stotov pšenice, 33.140 rži, 56.860 ječmena in 34.030 ovsa, letošnja pa znaša po uradnih kalkulacijah 502.064 stotov pšenice, 35.550 rži, 61.530 ječmena in 36.390 stotov ovsa. Zaradi tega se je bati, da bodo cene znatno padle, tako da bo kmečko prebivalstvo, kolikor še premore toliko žita, da ga lahko proda, hudo prizadeto.

Drobne novice

Pula dobila vodo. Poročali smo o nezadovoljstvu, ki je nastalo med puljskim prebivalstvom zaradi velikega pomanjkanja pitne vode. Na kampanjo, ki se je sprožila v tisku, je pulska občinska uprava takoj reagirala in odredila dovažanje vode v posamezne mestne okraje s posebnimi motoriziranimi cisternami. Že od sobote delijo vodo na treh krajih, in sicer od 7. do 10. in od 14. do 17. ure. Vodo prevažajo pulski gasilci. Po njo prihajajo ljudje iz pet mestnih okrajev.

Studeno nad Postojno je bilo v soboto prvič električno razsvetljeno. Otvoritev električne razsvetljave se je izvršila s posebno fašistično manifestacijo. Stroške za javno razsvetljavo bo krila občina.

V Trstu si je 11-letni Marjan Jelušič po nesreči zlomil nogo. Splezal je na neko drevo, da bi nabral nekaj sadja. Po neprevidnosti pa je stopil na tanko vejo, ki se je odlomila, tako da je padel z višine 4 m na tla. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Tri poroke. Pretekli teden so se v Trstu med drugimi poročili: sin kmečkega posestnika Alojzij Kovačič s Fanico Zadnikovo, trgovec Viktor Širca z gdč. Mileno Marijo Čokovo in zidar Dušan Žerjal s Marino Graberjevo. Čestitamo!

V Pazinu je umrl sin kmečkega posestnika Adolf Blagonjič, star 22 let.

V Opatjem selu se je pripetila huda nesreča 10-letnemu Viktorju Vižintinu. Deček je splezal na drog, preko katerega je napeljan električni tok. Ker je bil tok visoke napetosti, je udarila močna iskra v nesrečnega fanta, čim se je približal žicam. Dobil je strašne opekline in napol mrtev je padel z droga, tako si je zlomil še nogo. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico. Njegovo stanje je resno.

V Gorico se je v soboto vrnil 23. pešadijski polk, ki je sodeloval pri velikih vojaških vajah v Karniji. Fašistične organizacije so sprejele vojaštvo z velikim navdušenjem.

Kupuj domače blago!

Razpis abonmaja Narodnega gledališča

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje za sezono. 1935-1936, ki se otvori v začetku oktobra, gledališki abonma.

Razpisanih je 5 abonmajev: stalna abonmaja Sreda in Četrtek, ki imata predstave redno ob sredah in četrtkih v drami in operi, ter abonmaji A, B in C, ki imajo predstave v vseh dneh razen nedelj in praznikov. Abonma velja za 38 predstav; 20 dramskih in 18 opernih odnosno operetnih.

Repertoar drame temelji na delih domače književnosti i na delih znamenitejših predstavnikov slovanskih in drugih literatur. Slovenska dela: Golia: Bratomor; J. Kranjc: Direktor Čampa, Medved: Kacijanar, Pahor: Viničarji; dalje kratke enodejanke, ki so jih napisali avtorji: Župančič, Šorli, Pugelj, Pregelj, Lipah in Krajgher. Poleg teh še druga slovenska dela, ki so jih avtorji obljubili, a še ne izročili in v kolikor bodo ustrezala repertoarnim zahtevam. Srbsko-hrvatska dela: Begovičeva: Med včeraj in jutri, Vesnič: Putem iskušenja, Nikolajevič: Na mnogaja leta. Po možnosti tudi po eno delo Nušiča in Krleže. Češka dela: Machen: Janušik, Götzova: Maria Antoaneta. Poljska dela: Krasinski: Nebožanska komedija. Ruska dela: A. Tolstoj: Car Fjodor, Gogolj: Revizor, Bugakov: Moliere, Švarkin: Tuje dete. Iz tuje literature: Scribe: Kozarec vode, San George: Junak dneva, Vildgans: Dies irae, Galsworthy: Družinski oče. Iz klasične literature se vprizori: Sophoklejev: Kralj Oedipus, dalje je v načrtu po eno delo španskih klasikov: Calderona de la Barca in Lope de Vega v spomin tristoletnice njegove smrti. Poleg imenovanih del se bodo igrale tudi igre zabavne vsebine, kakor na primer: Dregelyev: Frak, in ljudske igre. Za mladino se bosta vprizorili dve novi mladinski igri. V umetniški ansambel sta na novo vstopila ga. Severjeva ter g. Štupica, kot gost režiser bo tudi v tej sezoni sodeloval dr. Branko Gavella.

Repertoar opere: Opera bo črpala svoj repertoar v novi sezoni izmed naslednjih slovanskih del: Krstič: Zulumčar, Karel: Botra smrt, Martinu: Igre o Mariji, Šoštakovič: Lady Macbeth iz Mčenska in Šoštakovič: Katerina Izmajlova. Dalje bodo na repertoarju: Mozart: Figarova svatba, Strauss: Kavalir z rožo, Strauss: Salome, Wagner-Regeny: Kraljičin ljubljenec, Donizetti: Lucia di Lammermoor, Puccini Madame Butterfly, Rocca: Dibuk, Rossini: PepelkaAngelina, Verdi: Aida, Verdi: Ples v maskah. Opereta bo izvajala: Parma-Balatka: Carčine Amaconke, Herve-Vaič: Mamzelle Nitouche, Milöcker: Oj ta prešmentani grad, Milöcker-Mackkeben Madame Dubarry, Brodski: Kraljica rulete. V umetniškem ansamblu nastopi na novo dramatična pevka gdčna Olga Oljde kop. Stalni gost naše opere je ravnatelj konservatorija g. Julij Betteto: kot gosta bosta nastopala tudi tenor dr. Moric Adrian in basist Rus Marjan. Ojačen je operni orkester, moški zbor in stalni balet

Cene abonmaja. Abonma se plačuje v desetih zaporednih mesečnih obrokih. Prvi obrok takoj pri vpisu, nadaljni obroki v naslednjih mesecih, vsaj do 10. v mesecu. Cene so iste kakor lani in veljajo: loža v parterju št. 1 — 6 polno vplačani abonma obrok 316 Din, uradniški abonma obrok 260 Din. Lože v I. redu št. 1—5 polni 316 Din, uradniški 260 Din. Lože I. red št. 6—9 polni 370, uradniški 320 Din. Parterni sedeži I. vrsta polni 92, uradniški 75 Din; II. — III. vrsta polni 83 Din, uradniški 68 dinarjev; nadalje IV. — VI. vrsta polni 76 Din, uradniški 63 Din; VII. — IX. vrsta polni 70 Din, uradniški 58 Din; X. — XI. vrsta 60 Din, uradniški 53 Din. Balkonski sedeži I. vrsta 65 Din, uradniški 54 Din; II. vrsta polni 55 Din, uradniški 42 Din; III. vrsta polni 45 uradniški 35 Din. Galerijski sedeži I. vrsta polni 38, uradniški 28 Din; II. — III. vrsta polni 32 Din. uradniški 23 Din, IV — V. vrsta polni 25 Din, uradniški 20 Din. Cene stalnih abonmajev Sreda in Četrtek so za 10% višje.

Prijave za abonma se sprejemajo od danes dalje. Lanski abonenti imajo rezervirane sedeže do torka 10. septembra popoldne, od srede 11. septembra so vsa razpoložljiva mesta na razpolago novim interesentom. Priglasi za abonma se sprejemajo v zgoraj navedenih dneh od 10. do 12. in od 15. do 17. ure v veži dramskega gledališča. Vsak abonma ima pri predstavah po prosti izberi pravico do 10% popusta od dnevnih cen.

Uprava vabi vse prijatelje Narodnega gledališča v Ljubljani k podpisu abonmaja.

W. E. Hintz: 30

Lepa žena, kdo si?

Marion je lahno, malone ravnodušno vzdignila roko. »Zastran biserne ogrlice bodite popolnoma mirni, gospod de Corsignac! Vse je bilo tako, kakor sem povedala! Davi sem našla bisere v svoji sobi na tleh — nedaleč od vrat v spalnico. In priznati moram celò, da sem se najprej vprašala, ali jih niste nalašč položili tja!«

»Jaz — ? Zakaj naj bi jih bil ravno jaz — — ?«

»Morda zato, da bi se me poceni otresli — kaj vem, zakaj! In še, ko ste bili snoči res zadnji, ki je stopil v mojo sobo — — «

»Ali — milostiva — — častno besedo vam dam — — «

»To je zdaj tako in tako nevažno, kaj ne?« mu je segla Marion v besedo. »Zdaj morava računati s tem, da je Jeremy Jerome spet prost in da ve — — «

»Jeremy Jerome bo molčal — —«

»Bojim se, da je že blebetal!«

»Vsekako se mi je zdelo prejle komisarjevo vedenje dokaj čudno — — «

Corsignac se je pomirjajoče zasmejal. »S te strani se nikar ničesar ne bojte, milostiva! To, da se človek nastani v hotelu z damo, ki ni njegova zakonita žena, ne velja niti v 'Gigantic-Palaceu' za zločin! In zastran istorije z biserno ogrlico je menda moj pravkaršnji nastop dokončno odvrnil vsako nevarnost!«

Marion je počasi zmajala z glavo. »Zame je položaj še vedno nevaren — — «

»Rad bi vedel, zakaj?«

Jeremy Jerome me išče po nalogu s tretje strani! Kako daleč segajo njegova pooblastila, sicer ne vem — a snoči mi je zagrozil z aretacijo!«

Corsignac je naglo vrgel ogorek svoje cigarete v pepelnik. »Vraga — potem seveda — — A kaj bi bilo moči ukreniti proti temu?«

»Samo en izhod mi še ostane — « je Marion obotavljaje se zamrmrala. »Ta izhod je — — beg!«

»Kako mislite?«

»Neutegoma moram zapustiti hotel — zapustiti moram Nizzo, ako nočem škoditi sebi in vam!«

Corsignac je bil vzel enoočnik iz očesa. Živčno ga je sukal med prsti sem ter tja. »Na to seveda ni misliti — « je odločil po kratkem premišljevanju. »Nocoj mi je vaša pomoč še nujno potrebna! Jutri storite, kar vas je volja — a nocoj — — «

»Ne vem, s čim bi vam mogla nocoj koristiti!«

»Takoj vam razložim! Poročilo — veščakovo poročilo o rumunskem petrolejskem vrelcu, ki je Chester Lynne doslej čakal nanj, je dopoldne prišlo in leži zdaj v vratarjevi loži!«

»In jaz? — — Kaj naj storim?«

»Poslušajte!« Corsignac se je nagnil prav k Marioni. Nobeden izmed njiju ni pazil na čudno dvojico, ki je ta mah počasi prišla s stopnic in krenila skozi vežo proti izhodu. Hotelski sluga, obtovorjen s kovčegi, je stopal za njima.

»Dva tisoč tri sto frankov troškov — « je zastokal baron de Montépin tako tiho, da ga je slišala samo spremljevalka. »Težko bo pokriti ta primanjkljaj!«

»V Nizzi je še mnogo hotelov — in konec koncev, rivijera je velika!« ga je potolažila madame Lucille.

Nato sta krenila mimo klanjajočega se vratarja in zapustila »Gigantic-Palace«, hrabreč se z upanjem, da bosta drugod uspešneje poizkušala srečo. —

»Čujte!« Corsignacov glas se je bil pritajil v razburjen šepet. »To pismo z veščakovim poročilom moram brezpogojno dobiti v roke, preden ga dobi Chester Lynne! Vedeti moram, kakšno je poročilo, da uredim svoje ravnanje po tem! Ali ste me razumeli?«

Marion je počasi prikimala. »Razumela sem — ali — — «

»Prejle sem vas rešil iz rok komisarja Hervierja!« je hlastno nadaljeval Corsignac. »Roka roko umiva! Zdaj pomagajte vi meni — in če se branite, se ne bom niti trenutka obotavljal, da vas ne bi izročil policiji in Jeremyju Jeromu! Kaj vas potem čaka, morate sami najbolje vedeti! Kako je zdaj — ali hočete storiti, kar terjam od vas?«

»Povejte mi najprej, kako naj vam pomagam — — «

»Dober večer — « je rekel Chester Lynne, ki je bil tačas stopil v vežo, ne da bi ga bila opazila, in obstal tik za njunim hrbtom.

Corsignac je vstal iz svojega naslanjača in s smehljajem na ustnicah stopil Američanu nasproti. »O, dober večer, mister Lynne! Kaj ne, da je bil ta konec vašega izleta v Antibes nekoliko razburljiv?«

Lynne je nekam v zadregi skomignil z rameni in se ozrl na Mariono. »Odkrito moram priznati, da mi je ves ta pripetljaj še zdaj uganka — —«

»Pomislite, ta osel, komisar, je menda znorel: hotel je spraviti mojo ženo v zvezo s snočnjo tatvino biserov! Seveda sem stvar takoj pojasnil in zdaj samo ne vem, ali naj zoper tega pregorečega gospoda kaj ukrenem ali ne! V vladi imam vplivne prijatelje in — —«

Corsignac je nanagloma utihnil. Osuplo je zastrmel v poslovodjo, ki se je ta mah približal družbici in z lahnim priklonom obstal pred Američanom: »Ne zamerite, da vas motim, mister Lynne. Rad bi vam le povedal, da je opoldne prišlo za vas neko pismo — in ker ste včeraj tako nestrpno povpraševali zastran pošte — —«

»Zelo ste prijazni!« se je Lynne ljubeznivo zahvalil. »Hvaležen bi vam bil, če bi mi zdajle poslali mojo pošto v sobo. — Moram se preobleči za večerjo—«

»Kakor izvolite!« Poslovodja se je vnovič priklonil in odšel. Lynne se je obrnil k Marioni in Corsignacu.

»Zdaj me morata opravičiti! Čez deset minut bom spet pri vaju — in potem mi napravita veselje in bodita nocoj moja gosta!«

S temi besedami je neutegoma krenil proti stopnicam.

»Pismo — ! Zdaj veste, kaj vam je storiti!« je s hripavim, razburjenim glasom šepnil Corsignac. S prstom je pokazal na natakarja, ki je s pismom v roki stopal za Američanom. Dobodite mi ga za vsako ceno — če ne — —«

Stavka ni dokončal, a njegov grozeči pogled je bil razločnejši od vseh besed. In Marion je molče pokimala.

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizerko
perfektno, sprejmem. Plača Din 1000. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19865-1

Tkalni mojster
zmožen samostojnega vodstva manjše tkalnice na gladke težke statve, dobi stalno in dobro nameščenje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jugoslovan«. 19820-1

Podobarja
mlajšega, spretnega za hitro okvirjenje slik in rezanje šip, sprejmemo. Ponudbe pod šifro »Brzo delo« na ogl. odd. Jutra. 19835-1

Modni salon
prvovrstni, v Ljubljani, sprejme žensko ali moško moč, izključno samo za kostume in plašče. Mesto stalno. Pismene ponudbe z navedbo plače na ogl. odd. Jutra pod »Stalno«. 19832-1

Mizar
ki bi izgotavljal večjo množino okvirjev, preprostih in ima za to potreben stroj, naj javi svoj naslov pod šifro »Okvirji« na ogl. odd. Jutra. 19833-1

Trgovski pomočnik
vojaščine prost, prikupljiv in uslužen, s kavcijo Din 12—15.000, dober računar, z znanjem nemškega jezika, se sprejme takoj kot vodja podružnice trgovine z mešanim blagom. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Brihten«. 19883-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Absolventinja
meščanske šole želi službo v pisarni ali trgovini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19819-2

Dobra frizerka
išče službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19837-2

Poštena deklica
iz dobre družine, išče službo kot začetnica v pomoč gospodinji pri boljši hiši. Zna šivati. Ponudbe pod »Skromna« na ogl. odd. Jutra 19867-2

Natakarica
začetnica, želi mesto v boljši gostilni v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19863-2

Kot gospodinja
želi mesta inteligentna, otroke ljubeča gospodična. Stedljiva v gospodinjstvu, spretna vzgojiteljica, vajena ročnih del in šivanja. Prvovrstna spričevala. Dopisi naj se pošljejo na ogl. odd. Jutra pod »Nemka«. 19331-2

Natakarica
stara 24 let, želi službe takoj ali s 15. Položi kavcijo 2000 Din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prikupljiva«. 19864-2

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopstvo
za banovino odda prvorazredni strokovni tvrdki velika nemška tovarna pisalnih strojev. Ponudbe na anončni zavod Hinko Sax, Maribor pod »Zanesljivo«. 19818-5

Potnika
solidnega, uvedenega, rabi dobra firma za Ljubljano proti proviziji, event. mali fiksum. Prompt. oglasiti pod »Delaven«. 19858-5

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Italijanščino
konverzacijo, trg. korespondenco, literaturo, gramatiko poučujem. Mirje 15 pritličje (takoj za Rimskim zidom). 19824-4

Diplom. filozofka
poučuje jezike, zlasti francoščino, za vse razrede srednje šole, za nižje razrede vse predmete. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Uspeh«. 19841-4

Ga. R. Gallatia
prične s klavirskim poukom 16. septembra. Istotam pouk o lepem vedenju in sigurnem nastopu. Za mladino in za odrasle. Poljanska c. 18/I. 19847-4

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za šolarje
dobra in cenena oblačila si nabavite najbolje pri Preskerju, Sv. Petra c. 14 31-6

Trboveljski premog
bukova drva karbopakete in oglje, nudi Bartol Anton Tyrševa c. 46, telefon 35-40. 315-6

Otroške vozičke
moderne, po tovarniških cenah prodaja »Novel«, Frankopanska 21. Šiška. Ne zamudite ugodne prilike! 19826-6

Otomane
od 430 Din naprej in vse druge tapetniške izdelke po najnižjih cenah pri Dolničar, St. Vid nad Ljubljano, nasproti cerkve. 19830-6

Šivalni stroj
pogrezljiv, s tovarniško garancijo, zaradi ugodnega nakupa prodam skoraj za polovično ceno. Nova trgovina, Tyrševa 36. 19852-29

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Padajoče kladivo
veliko, rabljeno, toda dobro ohranjeno, (Bargewicht) ca 400—500 kg, kupim. Ponudbe na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28, pod »Čekič 486-9«. 19741-7

Elektromotor
rabljen, dobro ohranjen, za istosmerni tok 3 KS 220 v, 1400 obratov, kupim. Ponudbe: Rojnik Ivan, Slovenjgradec. 19692-10

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avto
6 sedežen, znamke Steyer, v zelo dobrem stanju, poceni naprodaj ali se zamenja za manjši zaprt avto. Bernhard Adolf, Počehova 85 pri Mariboru. 19682-10

Motorno kolo
B. S. A., 250 ccm, v najboljšem stanju, radi odhoda poceni proda: Potušek, D. M. Polje 47. 19862-10

Radio

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio
prvovrstne znamke, model 1935, 5 cevni, na izmenični tok, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19693-9

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opravo
za kuhinjo in predsobo ter zavese in preproge (Lauftteppiche) kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjeno«. 19793-13

Oblačila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dekliške haljice
za šolo, iz klota, v najnovejših fazonah, vse velikosti od 7 let od Din 45 naprej nudi F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 18552-13

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

75.000 Din posojila
iščem za prvo vknjižbo, lahko stara vloga Mestne hranilnice. Ponudbe pod »Hiša v mestu« na ogl. odd. Jutra. 19858-16

Hranilne knjižice
celjskih in ptujskih hranilnic takoj kupimo. Nudimo najvišjo ceno. Bančno kom. zavod - Maribor. Za odgovor 3.— Din znamk. 19711-16

Knjižice
kupujemo po najvišjih cenah. Adamič, Gosposvetska 8/II. Zastopnik tt. »Stedovne privredne zadruge«. 19836-16

Posojila
na hranilne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10. 19803-16

Hranilne knjižice
vseh hranilnic in bank kupimo po najugodnejši ceni. Gotovina takoj. Bančno kom. zavod Maribor. Za odgovor Din 3 znamk. 19710-16

Več hranilnih knjižic
Mestne hranilnice ljubljanske za gotovino skupno Din 300.000.— ugodno prodam ali jih zamenjam za knjižice Ljudske posojilnice v Ljubljani, Ljudske v Celju, Banovinske Ljubljanske ali za Kmečki hranilni posojilni dom v Ljubljani. Dam tudi nekaj doplačila. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19600-16

Gotovino
v vsaki višini proti prvovrstni vknjižbi na zelo rentabilno hišo v Ljubljani, iščem in plačam visoke obresti. Ponudbe pod »Gotovina« na ogl. odd. Jutra. 19684-16

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pekarijo
dobro idočo, blizu železnice, vzamem v najem. Plačam odškodnino. Dragutin Lah, Zlatar, Hrvatsko Zagorje. 19827-17

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trafiko
na najboljšem položaju v Zagrebu, posebno elegantno urejeno, s prometom tobaka, kolkov, menic, poštnih znamk, letno za več milijonov, obenem zelo velika prodaja razglednic, prodam. V trafiki je Nationalregister in Wertheim blagajna ter garsonsko stanovanje. Potrebno 200 do 250.000. Lepa in donosna eksistenca. Prodaja: Omega, Zagreb, Jelačičev trg 15. 19610-19

Lokal
sredi mesta išče situiran frizer, ki točno plačuje. Posredovanje nagradim. Frizer »Rapid«, Šentpeterska 25. 19276-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Redek priložnostni nakup!
Radi starosti lastnika se proda zelo ugodno hotel (Pension), ki leži v enem najlepših letovišč in zimskih športnih krajev Gorenjske ob vznožju Karavank in Savinjskih Alp, v neposredni bližini glavne ceste in avtobusne postaje. Obrat poleti in pozimi že dobro vpeljan in renomiran. 30 opremljenih sob, vodovod, elektrika, velik senčnat park. Vprašanja za točnejše informacije na ogl. odd. Jutra pod značko »Redek nakup«. 19416-20

Hotel - Pension
30 sob, Gorenjsko 500.000.

Posestva - Hiše
prodaja — Posredovalnica, Maribor, Slovenska ulica 26. 19828-20

Hišo v mestu
z vpeljanim vinotočem in še enim prostim lokalom, z vrtom, primerno za gostilno, na križišču dveh prometnih cest, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 19859-20

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin, zračno, sončno, takoj oddam zakonskemu paru ali dvema brez otrok. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19762-21

Enosob. stanovanje
zelo obsežno, oddam s 1. oktobrom. Poizve se Karlovška c. 8. 19817-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19825-21

Stanovanje
z 1 sobo in kuhinjo oddam takoj. Poizve se: Benkovič, Vel. Stradon 5. 19840-21

Dvosob. stanovanje
v prizemlju, blizu centra, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19870-21

Trisobno stanovanje
oddam s 1. oktobrom. Poizve se Rimska cesta, Vidmar. 19880-21

Trisobno stanovanje
lepo, elektrika, plin, nasproti opere, oddam z oktobrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19850-21

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
sobe in kuhinje iščem za 16. september, po možnosti blizu »Narodne tiskarne«. Ponudbe pod »Dobro plačam« na ogl. odd. Jutra. 19856-21a

2 ali 3 sobno stanovanje
išče mirna stranka za 1. oktober v jugozapadnem delu mesta. Ponudbe pod »Brez otrok« na ogl. odd. Jutra. 19875-21a

Dijaške sobe

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Privatni dečji internat Legat, Maribor
pojasnilo v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. 18354-22

Dijake
k sinu tretješolcu sprejmem v popolno oskrbo po nizki ceni. Klavir, kopalnica ves komfort, centrum mesta. Istotako oddam sobo z vso oskrbo. Uporaba klavirja, kopalnice, centr. kurjava, tekoča voda, cena nizka. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19866-22

Nižješolko
sprejmem k hčerki tretješolki na stanovanje in hrano, nemška konverzacija. Pretner, Prisojna 3/I. 19816-22

Nižješolca
sprejme profesor v oskrbo in nadzorstvo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19839-22

1 ali 2 dijaka
sprejmem na stanovanje z ali brez oskrbe. Poljanska cesta 12. 19829-22

2 sobi
oddam gospodom visokošolcem ali dijakom po nizki ceni. Stari trg 17/III. 19834-22

Dijakinjo
sprejme uradniška družina blizu Tabora v vso oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19846-22

Dva dijaka
sprejmem v lepo sobo, dobro hrano in vestno nadzorstvo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19872-22

Dijakinjo
srednješolko sprejme uradniška vdova v lepo sobo in dobro oskrbo, blizu pošte. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19831-22

2 dijaka
srednješolca, sprejme učiteljska družina v zelo dobro oskrbo. Pomoč pri učenju brezplačna. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 19873-22

Tri dijake
sprejmem v veliko, sončno sobo z vso oskrbo ali samo z zajtrkom, blizu realke in obrtne šole. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19730-22

Dijakinjo
sprejme učiteljica v dobro oskrbo po nizki ceni, v sredini mesta. Naslov v trgovini Jos. Podkrajšek, Jurčičev trg. 19878-22

Dijakinji(ka)
sprejmem ugodno v vso oskrbo v sredini mesta. Klavir. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19860-22

Dijakinjo
sprejmem na stanovanje s hrano v bližini srednje tehn. šole in trgovske akademije, po nizki ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19861-22

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
lepo in kabinet, center, tik opere in Tivolija s posebnim vhodom, oddam stalnim gospodom. Knafljeva 13/2. 19192-23

Boljšo gospodično
sprejmem na stanovanje in hrano; separiran vhod, klavir, kopalnica. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19889-23

Sobo
s posebnim vhodom in uporabo kopalnice, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19882-23

Prazno sobo
lepo, z vhodom iz stopnišča, v stanovanju telefon in kopalnica, oddam. Gledališka 12/III, desno na hodniku. 19844-23

Kabinet
takoj poceni oddam. Prežakova 10/3 desno. 19845-23

Eno ali dve sobi
vezani, veliki, sončni, oddam s 1. oktobrom ali pozneje. Prvo nadstropje, posebna električna ura in klet, parketirano. Ogled od 10. do 13. ure ter od 16. do 19. ure. Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 20/I levo. 19877-23

Opremljeno sobo
separirano, lepo in solnčno, z elektriko, oddam 2 osebama po Din 100 mesečno za osebo, eventuelno s hrano. Klunova ulica 16, Kodeljevo. 19879-23

Sobo
oddam za takoj. Poljanska c. 12, desno. 19891-23

2 opremljeni sobi
oddam, z eno ali dvema posteljama, v Društveni ul. št. 28. Novi Udmat. 19886-23

Sobo
opremljeno, z 2 posteljama, vhod iz veže, takoj oddam. Rožna ulica 10. 19888-23

Opremljeno sobo
oddam gospodični, event. z vso oskrbo. Sternad, Zabjak 6/I. 19890-23

Sobo
mirno, oddam dvema ali enemu gospodu v bližini Obrtne šole tik trnovske cerkve. Kolezijska ul. 8. 19887-23

Opremljeno sobo
s separatnim vhodom, oddam boljši gospodični ali gospodu v Levčevi ul. 3. 19851-23

Sobo
s posebnim vhodom, s souporabo kopalnice, oddam. Polrve se v trgovini Sedlar, Linhartova ulica 4, poleg avtobusna zveza. 19849 23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijak
išče sobo v bližini trgovske akademije. Zahteva se strogo nadzorstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovska akademija«. 19759-23a

Samsko stanovanje
ali 2 prazni sobi, v centru, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samsko«. 19642-23a

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kislo zelje
novo, prvovrstno, po brezkonkurenčnih cenah, vsako množino dobavlja Homan, Sv. Petra c. 81. Telefon 35-39. 226-33

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kanarčke harcerje
flahtne vrvivce (Schokelstam) na več razstavah odlikovan rod, prodam Cena: samica in samec 100 Din. Naslov: Franc Trtnik, Zaloška c. 64a, Moste. 19848-26

Lovska psička
bela, s svetlo ovratno verižico se je izgubila. Najditelj naj jo pripelje proti nagradi: Celovška c. 10. 19855-27

Obrt

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

»Deha«
preparat za trajno ondulacijo je dokazano najboljši. Dobi se v kristalu in esenci pri Lud. Herščič, Rimska 13. 19876-30

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Preprost gospod
srednjih let, poročen, želi znanja z damo. Ponudbe pod možnost. polnim naslovom pod šifro »Tajna ljubezen« na ogl. odd. Jutra. 19869-24

2. IX. 1928. — 35.
Si bolan — trpiš? Umiri se —! Prepusti usodi »Gordijski vozel«! Jaz vztrajam — verjemi! 19854-24

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zapestna ura
zlata, se je izgubila v soboto med9. in 10. uro zvečer od kina Ideal do Staničeve ulice. Pošten najditelj se naproša, da isto odda proti primerni nagradi v ogl. odd. Jutra. 19868-28

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izjava
Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, katere bi napravil v moje breme brez moje vednosti in brez mojega izrecnega pristanka moj sin g. Fredi Spatzek z Maribora. — V Mariboru, dne 29. avgusta 1935. — Spatzek Adolf, restavrater. 19712-31

INSERIRAJ V „JUTRU“

100 uspehov na en oglas v »JUTRU«

Pravico za izdelavo zakonsko zaščitenega vzorca »Ski Fise« — sijajno preizkušenega predmeta za povezavo smuč in palic, jako lukrativnega, — prodam.
RUDOLF HEYDNER
Wien IV.
Südtirolerplatz 2.

Ploščice za štedilnike
in za oblogo sten v kuhinjah, kopalnicah in lokalih prodaja in polaga najceneje
„MATERIAL“ LJUBLJANA Tyrševa 36/a

VRNITE BRZO POČRNELIM ZOBEM NJIHOVO PRVOTNO BELINO!

Začnite snažiti zobe s KOLYNOSom. Videli boste, s kako naglico se povrne vašim porumenelim in potemnelim zobem njihova prirodna belina. KOLYNOS uničuje bakterije, ki se nahajajo v ustih, ki so povzročale madeže in poškodbe vaših zob. Poskusite KOLYNOS in vaše lastno ogledalo vam pokaže njegov učinek. — Vaši prijatelji bodo to opazili pri prvem vašem nasmehu.

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

VLADA TEOKAROVIĆ I KOMP.
INDUSTRIJA VOLNENIH TKANIN - PARAĆIN

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca

Strah in groza jo je bilo pogledati! Vsa obleka je bila pokvarjena! Toli neznansko je zavekala in zavreščala, da je na vrat na nos pritekel redar, ki je takoj zapisal strica in mu naložil, da mora povrniti vso škodo.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani